

Foto: Danny Twang

Næringsmonitor for Porsgrunn 2010

HANNA STORM OG KNUT VAREIDE

TF-notat nr. 16

2010

TF-notat

Tittel:	Næringsmonitor for Porsgrunn 2010
TF-notat nr:	16
Forfatter(e):	Hanna Storm og Knut Vareide
År:	2010
Gradering:	Åpen
Antall sider:	62
ISBN:	978-82-7401-369-8
ISSN:	1891-053X
Pris:	160,-
	Kan også lastes ned som pdf fra telemarksforsking.no

Prosjekt:	Næringsmonitor
Prosjektnr.:	20100220
Prosjektleder:	Hanna Storm
Oppdragsgiver(e):	Porsgrunn kommune

Resymé:
Notatet oppsummerer resultatene fra en spørreundersøkelse om hvordan næringslivet i Porsgrunn kommune vurderer ulike forhold i lokalmiljøet, hva de synes er viktig for utvikling av virksomhetene, og i hvilken grad de er tilfredse med de ulike forholdene.

Telemarksforsking, Boks 4, 3833 Bø i Telemark. Org. nr. 948 639 238 MVA

Forord

Denne undersøkelsen ble laget på oppdrag fra Porsgrunn kommune. Hensikten har vært å avdekke hvordan næringslivet vurderer ulike forhold i lokalmiljøet, hva de synes er viktig for utvikling av virksomhetene, og i hvilken grad de er tilfredse med de ulike forholdene.

Bedriftenes holdning til ulike forhold i lokalmiljøet vil være en verdifull bakgrunn for å definere lokale næringsutviklingsstrategier.

Undersøkelsen ble gjennomført i tidsrommet februar-mars 2010. Den har også blitt gjennomført tidligere, i 2008 og 2007. Hanna Storm og Knut Vareide ved Telemarksforskning har skrevet rapporten. Hanna Storm har vært prosjektleder.

Hanna Storm

Forsker

Innhold

1. Om undersøkelsen	7
2. Generelle lokaliseringsbetingelser	9
3. Infrastruktur	11
4. Kommunale tjenester.....	13
5. Næringsarbeid	15
6. Samlet vurdering av Porsgrunn som lokaliseringssted	17
7. Kontakt med og vurdering av kommunen.....	19
8. Kritiske forhold.....	21
9. Sammenligning med Bamble.....	22
10. Små og store bedrifter	29
11. Sammenligning med Drammensregionen	36
12. Endring fra 2008.....	44
13. Er det forskjell ut fra svarform?.....	49

Sammendrag

Hva er bedrifter i Porsgrunn opptatt av? 120 bedrifter i Porsgrunn har svart på en undersøkelse om holdning til sine lokale omgivelser og lokaliseringsbetingelser. Det ble stilt er rekke spørsmål om betydningen av og tilfredsheten for en rekke faktorer innen generelle lokaliseringsbetingelser, infrastruktur, kommunale tjenester og lokalt næringsarbeid. De forholdene som bedriftene i Porsgrunn var mest opptatt av var bredbåndstilknytning, nærhet til kunder/marked og god forståelse for bedriftenes situasjon. Samtidig var to av disse forholdene, bredbåndstilknytning og nærhet til kunder/marked, av de forholdene bedriftene var mest tilfredse med. Bedriftene var også godt fornøyd med Porsgrunns attraktivitet som bosted.

Vi har kalt forholdene der det er stor forskjell mellom hvordan bedriftene vektlegger betydning og tilfredshet, for kritiske faktorer. Dette er forhold som bedriftene anser som rimelig viktige, men er lite tilfredse med, og er forhold som det bør settes ekstra fokus på. Det var et misforhold for mange av faktorene for lokalt næringsarbeid, og spesielt for forståelse for bedriftenes situasjon og evne til å arbeide for gode rammebetingelser. Dette var forhold som bedriftene anså som rimelig viktige, men var lite tilfredse med.

Store bedrifter var både mer opptatt av og mer tilfreds med de fleste forhold. Store bedrifter var blant annet mer oppatt av rekruttering av arbeidskraft og bostedskvaliteter. De var også mer tilfredse med det lokale næringsarbeidet og nettverksbygging, og de opplevde kommunen i langt større grad som støttende. Dette kan indikere at mye av næringsarbeidet er rettet mot og/eller berører de store bedriftene, eller at det i hvert fall oppleves slik. Mindre bedrifter var mer opptatt av persontransport og gode internettforbindelser enn mer tradisjonelle nærings- og infrastrukturforhold.

Undersøkelsen er også blitt gjennomført i Bamble og åtte kommuner i Drammensregionen, slik at vi kunne sammenligne holdningene i de to regionene. Bedriftene i Porsgrunn og Bamble er opptatt av mange av de samme forholdene som kommunene i Drammensregionen, men bedriftene Grenland skiller seg noe ut ved å være betraktelig mer opptatt av en rekke forhold, blant annet nærhet til universitet og høyskole, flyplass og havnetilknytning. De var også mer tilfredse med disse forholdene.

dene. Dette er tydelig noe som bedriftene i Grenland er mer bevisste på. Bedriftene i Grenland virker generelt mer tilfredse med sin lokalisering på de fleste spørsmål.

Den samme undersøkelsen ble gjennomført i Porsgrunn 2008. Det er ikke store endringer fra da, men bedriftene legger i 2010 mer vekt på tilgang til kapital og god forståelse av bedriftenes situasjon. Det er også lavere tilfredshet for tilgang til kapital. Kanskje har bedriftene opplevd tøffere tider siden 2008, og vært i en mer sårbar posisjon. Generelt ser vi at prioriteringen av hva som er viktig er rimelig lik, de forholdene som ble mest vektlagt i 2008 er de samme som ble mest vektlagt i 2010. Tilfredsheten var litt høyere i 2008 enn i 2010 for veldig mange faktorer. Oppfatningen om hvor godt stedet bedriftene er lokalisert tilfredsstillende lokaliseringskrav de har, var også noe mindre positiv i 2010. Disse forskjellene kan ha å gjøre med at utvalget var noe annerledes i 2010.

Undersøkelsen ble for første gang i 2010 gjennomført på internett, og 47 stykker svarte via internett og 73 stykker svarte postalt. Utvalget i disse to gruppene og fremstillingen av spørsmålene var noe forskjellig. De som har svart postalt er mer opptatt og mer tilfreds med en rekke forhold. Dette kan skyldes at mange av bedriftene som svarte på internett er små. De forholdene som bedrifter som svarte postalt var mer opptatt av, var mange av de samme som de store bedriftene var opptatt av. På de generelle spørsmålene var forskjellen mellom de som har svart postalt og på internett var noe større enn mellom små og store bedrifter. Fordelingen mellom store og små bedrifter er derfor ikke hele forklaringen.

1. Om undersøkelsen

Formålet med denne undersøkelsen er å undersøke bedriftenes holdning til sine lokale omgivelser og lokaliseringsbetingelser. De lokale omgivelsene er delt opp i fire hovedgrupper:

- Generelle lokaliseringsbetingelser
- Infrastruktur
- Kommunale tjenester
- Lokalt næringsarbeid

Innenfor hver av disse gruppene er det spurt hvor viktig de mener en rekke enkeltfaktorer er for deres bedrift, og hvor fornøyd de er med de samme forholdene. Det er også stilt spørsmål om generell tilfredshet med lokaliseringen og vurdering av egen kommune. Denne undersøkelsen er utført i Porsgrunn i 2007 og 2008, og er samtidig i 2010 utført i Bamble kommune. I tillegg ble undersøkelsen tidligere på vinteren 2010 utført i Drammensregionen. Resultatene fra disse undersøkelsene vil bli sammenlignet.

Spørreskjemaet er vist i vedlegg sist i denne rapporten.

Undersøkelsen ble sendt ut både på e-post og postalt. Tidligere er den kun sendt ut postalt. Denne gang ble undersøkelsen først sent på e-post. Vi benyttet da e-postadresser som var registrert på virksomheter i Porsgrunn og Bamble. Veldig mange e-poster kom i retur, så mange av adressene var feil eller eksisterte ikke lenger. Av de andre adressene, vet vi lite om hvor mange som har kommet frem til rette vedkommende. Mange av disse foretakene har antagelig liten aktivitet, og flere av adressene er kanskje ikke i bruk. Til sammen svarte 47 fra Porsgrunn på internettundersøkelsen.

Det ble så sendt ut spørreskjema per post til 514 bedrifter i Porsgrunn. Dette var bedrifter som hadde minst tre ansatte i 2009. 19 kom i retur på grunn av ukjent adresse eller fordi virksomheten ikke lenger eksisterte. Det kom 73 svar tilbake.

Tabell 1: Antall svar på internettundersøkelsen og den postale undersøkelsen.

Antall svar postalt	73
Antall svar internett	47
Antall svar totalt	120

Spørsmålene i de to utsendingene var like, men fremstillingen blir noe forskjellig. Undersøkelsen vil for respondenten oppleves noe ulikt, og det er en viss fare for at dette kan påvirke svarene.

Vi valgte å slå sammen svarene fra de to undersøkelsene. Slik undersøkelsen er utformet, vil svarene uansett bare være en indikasjon på de ulike forholdene. I kapittel 13 undersøkes det om det er forskjeller i svarene mellom disse to gruppene.

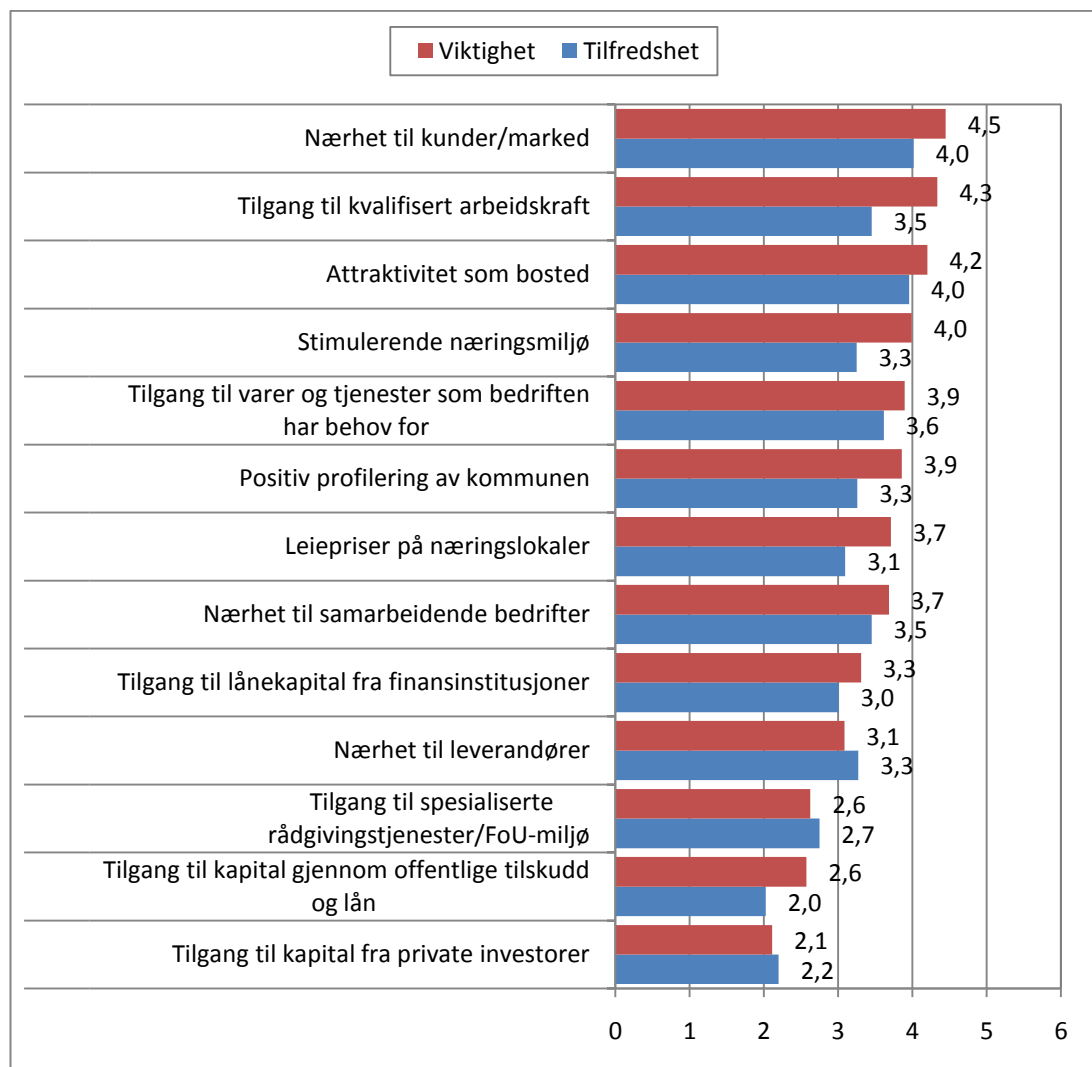
Tabell 3 viser hvor store bedriftene som har svart er med hensyn til antall ansatte. Her ser vi at det er en grei fordeling mellom små og store bedrifter. I kapittel 10 undersøkes det om det er forskjell i svar mellom små og store bedrifter.

Tabell 2: Antall ansatte i bedriftene som har svart på undersøkelsen.

Over ti ansatte	42
Mellom fem og ti ansatte	24
Mellom to og fem ansatte	16
Under to ansatte	38

2. Generelle lokaliseringsbetingelser

Bedriftene ble presentert for en del generelle lokaliseringsbetingelser, og ble bedt om å gradere de ulike betingelsene i forhold til viktighet, for deretter å gi en karakter for hvor fornøyde de var med disse forholdene. Respondentene ble bedt om å vurdere dette på en skala fra 0 til 6, der 0 var helt uviktig eller helt misfornøyd, mens 6 var mest viktig eller mest fornøyd.

Figur 1: Betydning av og fornøydhet med generelle lokaliseringsbetingelser. Laveste verdi er 0, høyeste 6.

Betydningen av de ulike lokaliseringsbetingelsene vises som røde søyler. De ulike alternativene er i figuren rangert etter hvor høyt virksomhetene i gjennomsnitt har vektlagt disse faktorene. Nærhet til kunde/marked og tilgang til kvalifisert arbeidskraft ble rangert som av størst betydning av lokaliseringsbetingelsene. Dette følger attraktivitet som bosted, stimulerende næringsmiljø og tilgang til varer og tjenester som bedriften har behov for.

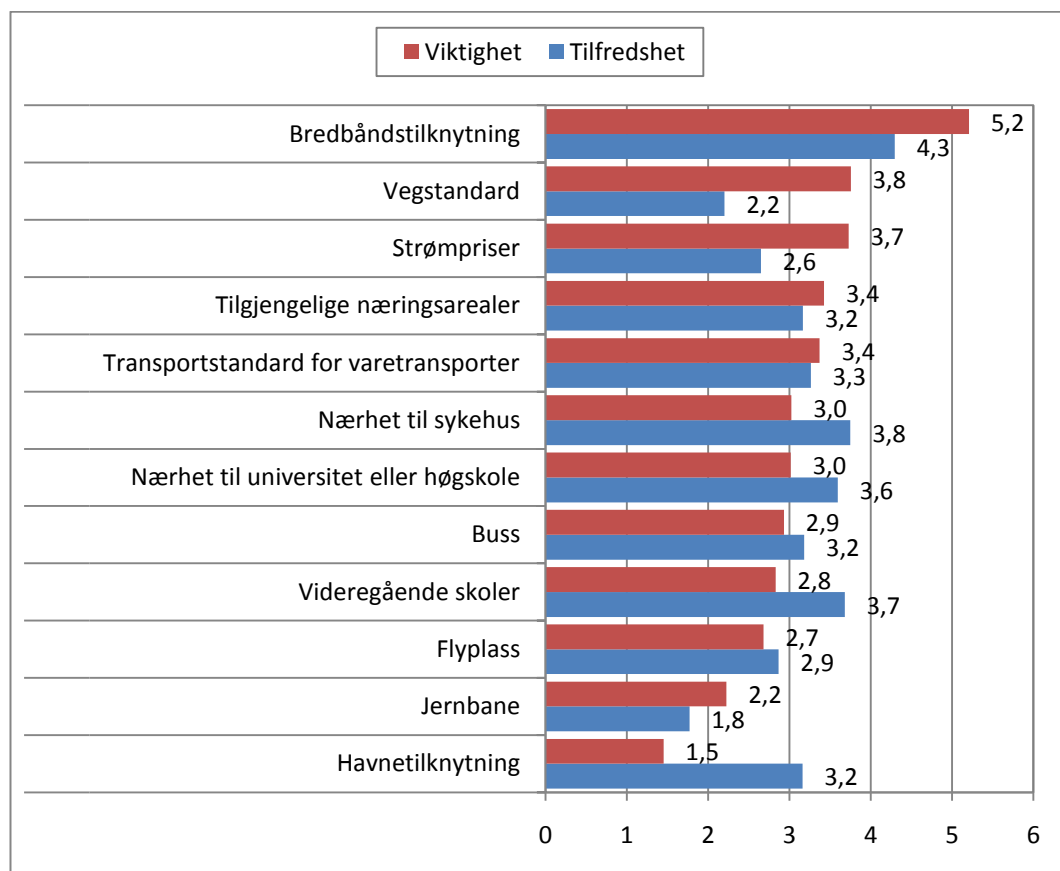
Av minst betydning var tilgang til kapital fra private investorer og tilgang til kapital gjennom offentlige tilskudd og lån. Heller ikke tilgang til spesialiserte rådgivningstjenester/FoU-miljø er av særlig betydning. Dette kan kanskje tolkes som at virksomhetene i stor grad klarer seg uten hjelp utenfra. Det kan også være at slike ting ikke er like betinget til hvor man er lokalisert.

De blå søylene viser hvor fornøyd virksomhetene er med de samme forholdene. Nærhet til kunder/marked, attraktivitet som bosted og tilgang til varer og tjenester som bedriften har behov for er de lokaliseringsbetingelsene bedriftene i Porsgrunn er mest fornøyd med. Dette var forhold som ble rangert av høy betydning, så bedriftene er fornøyde med mange av de mest vesentlige faktorene.

Avstand mellom verdi for betydning og tilfredshet kan si noe om hvor fornøyde bedriftene er med ulike forhold. Et positivt avvik betyr at bedriftene er mindre tilfredse med et forhold, sammenlignet med hvordan de har vektlagt betydningen av det. Det er størst positivt avvik for tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft var vurdert som av stor betydning, og er også av de forholdene bedriftene er mest tilfredse med. Allikevel er det et misforhold mellom hvordan de vektlegger betydningen og hvor tilfredse de er med forholdet. Det er nest størst avvik for stimulerende næringsmiljø og deretter leiepriser på næringslokaler. Et negativt avvik betyr at bedriftene har vektlagt betydningen mindre, sammenlignet med hvor tilfredse de er med et forhold. Dette kan indikere at det er forhold de er tilfredse med, men har liten betydning for bedriften. Det er negative avvik for tre forhold; nærhet til leverandører, tilgang til spesialiserte rådgivningstjenester/FoU-miljø og tilgang til kapital fra private investorer.

3. Infrastruktur

Bedriftene ble presentert for en del forhold knyttet til infrastruktur, og ble bedt om å vurdere de ulike betingelsene i forhold til viktighet og hvor fornøyde de er med dette forholdet.

Figur 2: Betydning av og fornøydhhet med infrastruktur. Laveste verdi er 0, høyeste verdi er 6.

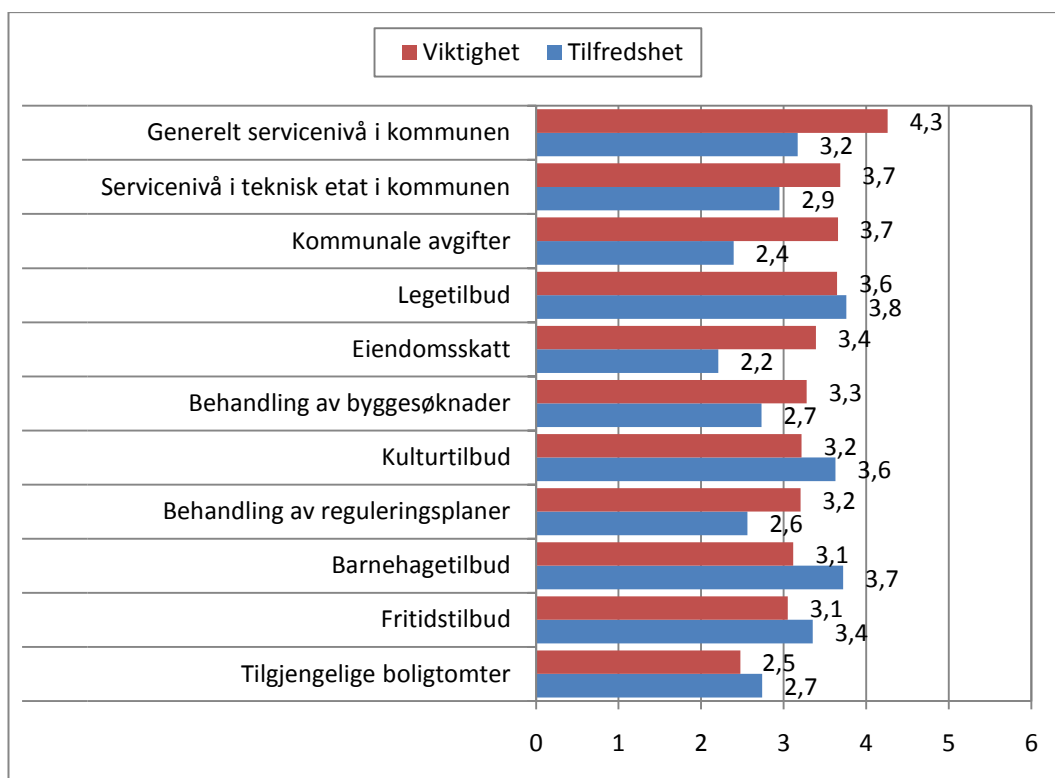
Bredbåndstilknnytning er det forholdet som er rangert som aller viktigst, dette har fått en skår på hele 5,2 i gjennomsnitt, på en skala fra null til seks. Deretter kommer vegstandard og strømpriser. Havnetilknytning, jernbane og flyplass var ansett som av aller minst betydning. Buss var heller ikke rangert av særlig stor betydning. Det samme var nærhet til universitet eller høyskole og videregående skoler.

Bredbånd var ansett som viktig, og det var også av de forholdene som bedriftene var mest fornøyd med. Nærhet til sykehus og videregående skoler var også noe mange var tilfredse med.

Når vi ser på avvik mellom viktighet og tilfredshet, kan vi se at det er størst positivt avvik for vegstandard og deretter strømpriser. Det tyder på at dette er forhold mange bedrifter er spesielt misfornøyde med. Det som kanskje er mer merkverdig, er at det er store negative avvik for blant annet havnetilknytning, videregående skoler, nærhet til sykehus og nærhet til universitet eller høyskole. Også buss og flyplass har negative avvik. Disse ble til dels rangert av liten betydning, men dette er forhold som mange allikevel er rimelig tilfredse med. Dette kan tolkes som at mange er fornøyde med disse forholdene, men at de ikke anses ikke som av spesiell betydning for næringsvirksomheten.

4. Kommunale tjenester

Bedriftene ble presentert for en del forhold knyttet til kommunale tjenester, som de ble bedt om å gradere etter betydning og hvor fornøyd de var med forholdet.

Figur 3: Betydning av og fornøydhet med kommunale tjenester. Laveste verdi er 0, høyeste verdi er 6.

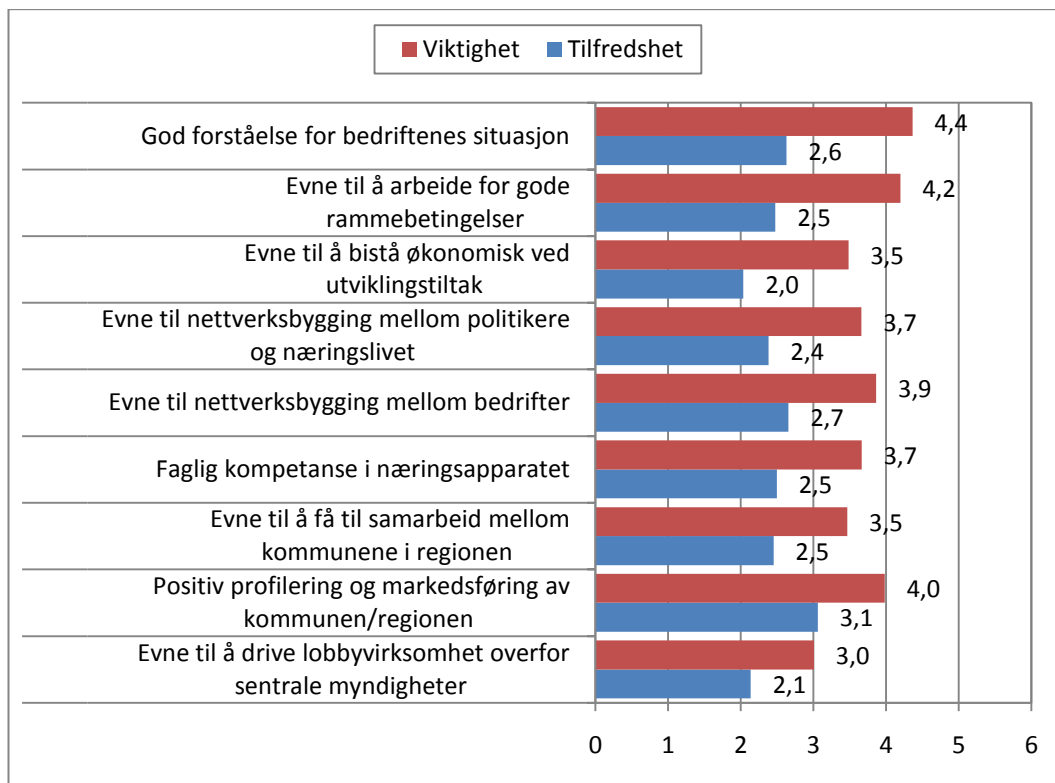
De kommunale tjenestene som bedriftene anså var av mest betydning var generelt servicenivå i kommunen, servicenivå i teknisk etat og kommunale avgifter. Deretter kommer legetilbud og eiendomsskatt. Det de var minst opptatt av var tilgjengelige boligtomter, fritidstilbud og barnehagetilbud.

Virksomhetene er mest fornøyd med legetilbud, barnehagetilbud, kulturtilbud og fritidstilbud. Flere av disse forholdene ble rangert av liten betydning. Det er størst negativt avvik for barnehagetilbud, kulturtilbud og fritidstilbud. Tilgjengelige boligtomter og legetilbud har også negative avvik. Dette tyder på at det ikke nødvendigvis er avgjørende for driften, men mange er fornøyd med disse tilbudene privat.

Det virksomhetene var minst fornøyde med er eiendomsskatt, kommunale avgifter og behandling av reguleringsplaner og byggesøknader. Det er positivt avvik for seks faktorer; kommunale avgifter, eiendomsskatt, generelt servicenivå i kommunen og servicenivå i teknisk etat, samt behandling av reguleringsplaner og byggesøknader.

5. Næringsarbeid

Bedriftene fikk presentert en del forhold knyttet til kommunalt og interkommunalt næringsarbeid, og ble så bedt om å gradere de ulike betingelsene etter betydning og hvor fornøyde de var med disse forholdene.

Figur 4: Betydning av og tilfredshet med kommunalt og interkommunalt næringsarbeid. Laveste verdi er 0, høyeste verdi er 6.

Av mest betydning for bedriftene i Porsgrunn var god forståelse for bedriftenes situasjon og evne til å arbeide for gode rammebetingelser. Deretter følger positiv profilering og markedsføring av kommunen/regionen og evne til nettverksbygging mellom bedrifter. Det som hadde minst betydning var evne til å drive lobbyvirksomhet overfor sentrale myndigheter, og evne til å få til samarbeid mellom kommunene i regionen.

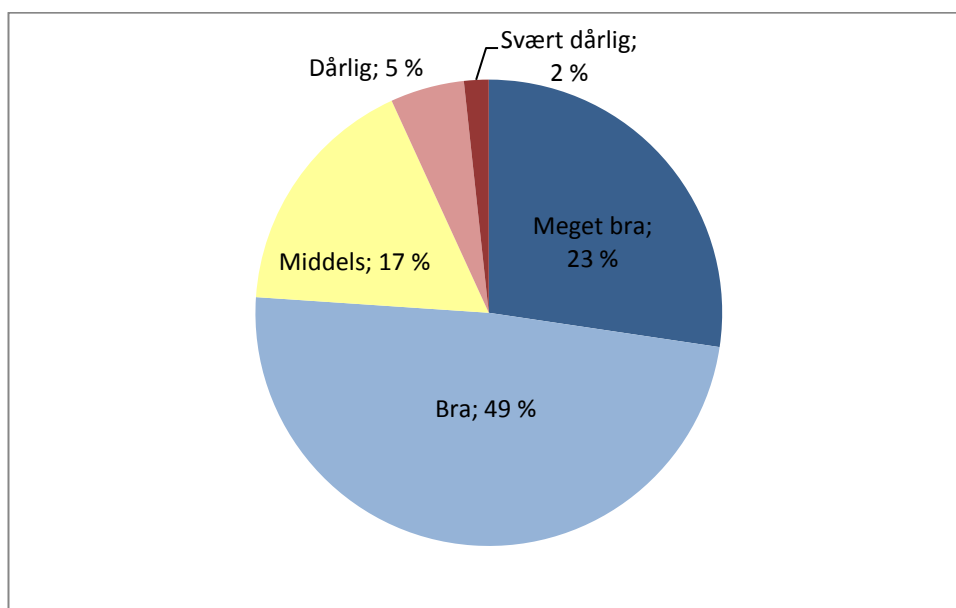
Med unntak av ett forhold, ble alle faktorene rangert under middels på skalaen for tilfredshet. Kun positiv profilering og markedsføring av kommunen/regionen er rangert over 3, med en gjennomsnittlig verdi på 3,1.

Minst fornøyde var bedriftene med evne til å bistå økonomisk ved utviklingstiltak, og til å drive lobbyvirksomhet overfor sentrale myndigheter. Det er positive avvik for alle kategoriene, og størst avvik er det for god forståelse for bedriftenes situasjon, og evne til å arbeide for gode rammebetingelser. Selv om dette kan tyde på at bedriftene er generelt lite fornøyd med næringsarbeidet i kommunen, er dette en rimelig utbredt holdning i næringslivet. Den samme tendensen fremkom da undersøkelsen ble foretatt i Grenland i 2008 og i Drammensregionen i 2010.

Det er minst avvik for evne til å drive lobbyvirksomhet overfor sentrale myndigheter, men dette var det forholdet som bedriftene var minst opptatt av. Det er nest minst avvik for positiv profilering og markedsføring av kommunen/regionen, og dette var av de forholdene bedriftene var mest opptatt av. Dette kan kanskje bety at bedriftene relativt sett har vært fornøyde med kampanjer som blant annet Vekst i Grenland har gjennomført. Sammenligner vi med resultatene fra 2008, ser vi at det ikke er store endringer, men bedriftene er noe mer opptatt av forholdet, og tilfredsheten er så vidt litt høyere i 2010.

6. Samlet vurdering av Porsgrunn som lokaliseringssted

Bedriftene ble bedt om å gi en samlet vurdering av hvor godt Porsgrunn tilfredsstiller de lokaliseringskrav som virksomheten har.

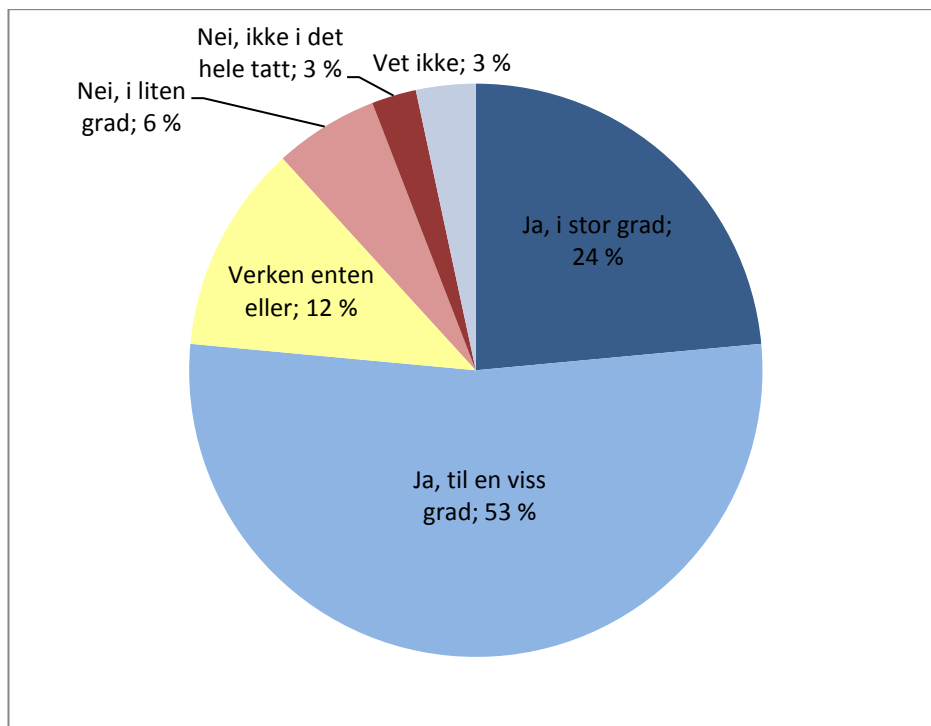
Figur 5: Samlet vurdering av i hvor godt Porsgrunn tilfredsstiller virksomhetenes lokaliseringskrav. N=117

Flertallet av bedriftene er fornøyde med hvordan kommunen tilfredsstiller de lokaliseringskrav bedriften har, 49 prosent anså det som ”bra” og 23 prosent anså det som ”meget bra”. 17 prosent var ”middels” tilfreds, mens det var kun fem og to prosent som vurderte at stedet tilfredsstilte deres lokaliseringskrav ”dårlig” og ”svært dårlig”.

Bedriftene ble så spurt om de vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen. Svaralternativene var:

- Ja, i stor grad
- Ja, til en viss grad

- Verken enten eller
- Nei, i liten grad
- Nei, ikke i det hele tatt

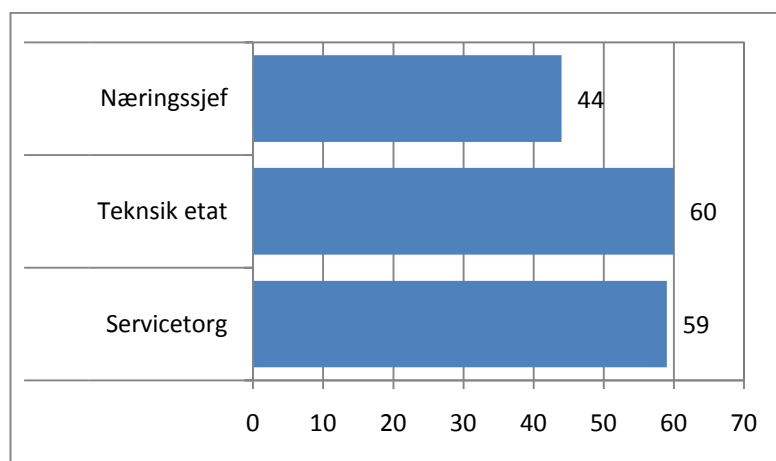

Figur 6: Vil de anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen? N=119

De fleste har oppgitt at de vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen. 53 prosent ville til en viss grad anbefale det, mens 24 prosent ville i stor grad anbefale det. Seks prosent har svart ”i liten grad”, mens tre prosent ikke i det hele tatt ville anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen. 12 prosent ville verken fraråde eller anbefale det.

7. Kontakt med og vurdering av kommunen

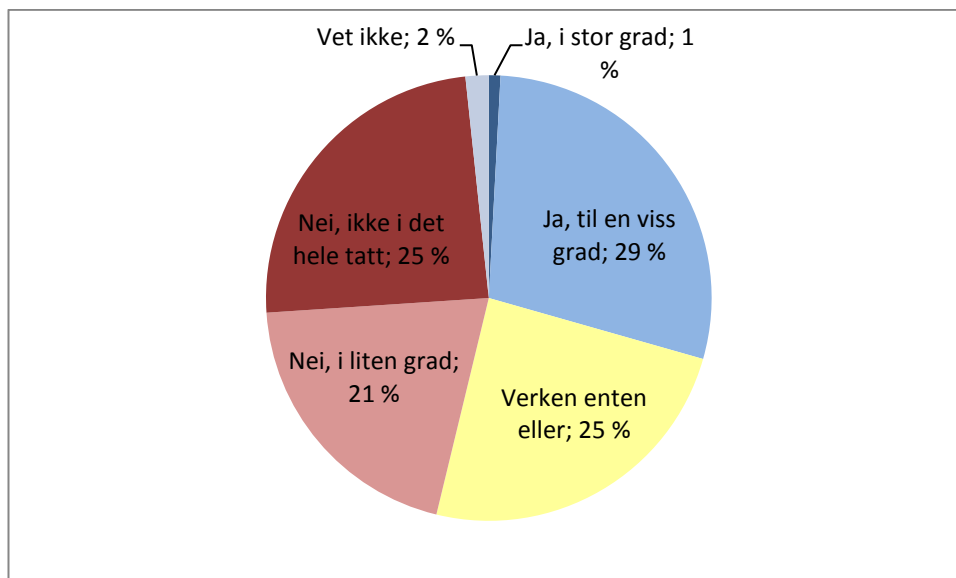
Bedriftene ble spurt om hvorvidt de hadde vært i kontakt med enkelte av kommunens servicefunksjoner. Det ble spurt konkret om de hadde vært i kontakt med kommunens nærings sjef eller næringskonsulent, kommunens tekniske etat og kommunens servicetorg. I tillegg kunne de opplyse om andre de hadde vært i kontakt med.

Figur 7: Antall som har vært i kontakt med enkelte av kommunens servicefunksjoner.

Flest hadde vært i kontakt med servicetorget og den tekniske etaten i kommunen. 60 hadde vært i kontakt med teknisk etat 59 hadde vært i kontakt med servicetorget. 44 hadde vært i kontakt med kommunens nærings sjef eller næringskonsulent. Andre de hadde vært i kontakt med var ordfører, rådmann, politikere, NAV, likningskontoret, kulturkontoret/kulturavdeling, eiendomsavdeling og Vekst i Grenland.

Det siste spørsmålet i spørreskjemaet var om de vurderte kommunen som en støttende faktor for utviklingen av sin bedrift. Alternativene gikk også her fra ”Ja, i stor grad” til ”Nei, ikke i det hele tatt”.

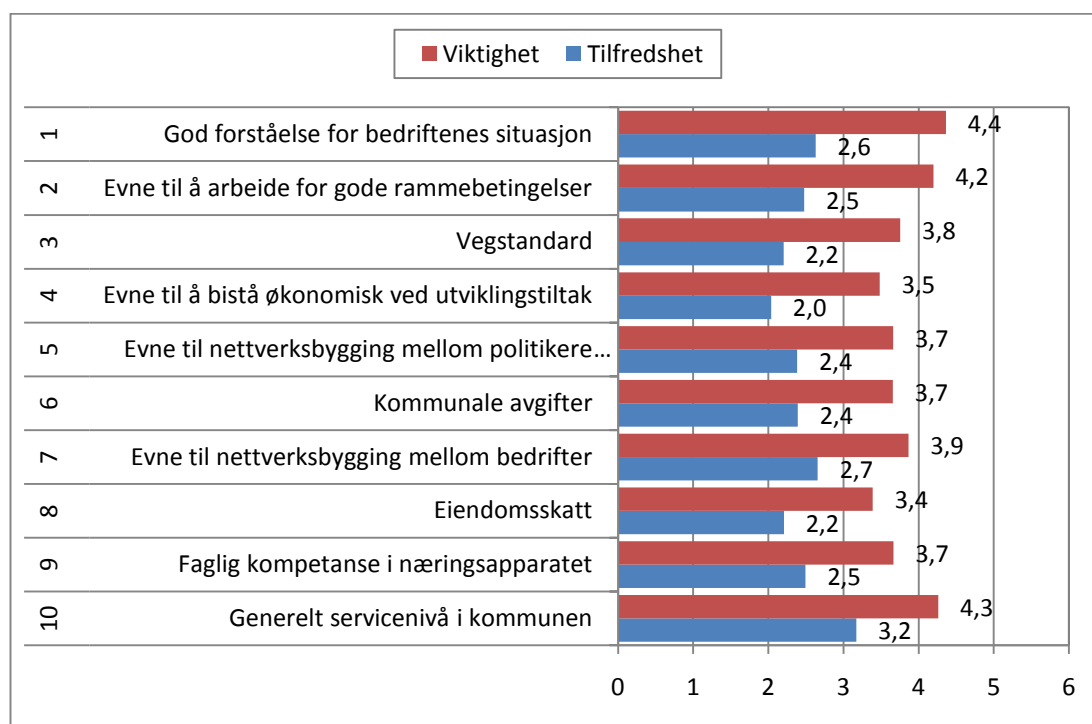

Figur 8: Vurderer de kommunen som en støttende faktor for utviklingen av sin bedrift?
N=117

Figur 8 viser at flertallet ikke anser kommunen som en støttende faktor. Bare én bedrift har oppgitt at den i stor grad vurderer kommunen som en støttende faktor, mens 29 prosent vurderer at den til en viss grad er det. 21 prosent har oppgitt at de i liten grad vurderer kommunen som en støttende faktor, mens 25 prosent mener den ikke i det hele tatt er det. 25 prosent anser kommunen som verken enten eller som støttende.

8. Kritiske forhold

Av alle betingelsene knyttet til generelle lokaliseringsforhold, infrastruktur, kommunale tjenester og næringsarbeid, hvilke anser bedriftene som kritiske? Kritiske forhold vil være betingelser som bedriftene anser som viktige, men som de er mindre tilfredse med. Dette bør være forhold som det settes ekstra fokus på.

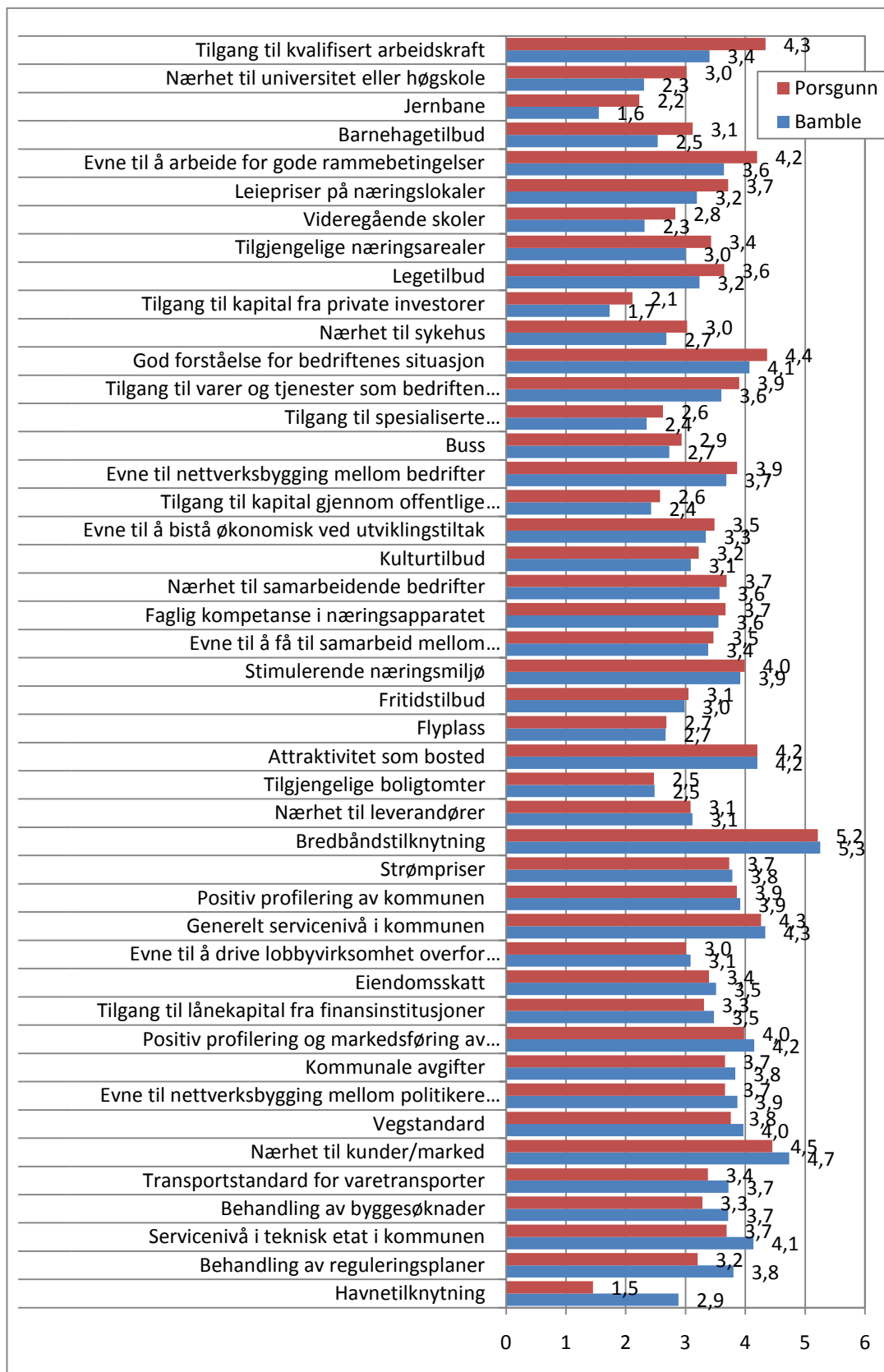

Figur 9: Kritiske forhold, rangert etter størst avvik mellom betydning og tilfredshet.

Figur 9 viser de mest kritiske forholdene, rangert etter differanse mellom betydning og tilfredshet. De forholdene der det var størst differanse mellom betydning og tilfredshet i prosentpoeng var god forståelse for bedriftenes situasjon og evne til å arbeide for gode rammebetingelser. Dette var forhold som bedriftene anså som rimelig viktige, men som de var lite tilfredse med. Det var flere alternativ innen kommunalt næringsarbeid som skilte seg negativ ut, det var på dette området det var flest store avvik. Innen kommunale tjenester skiller kommunale avgifter, eiendomsskatt og generelt servicenivå i kommunen seg ut. Utenom kommunale tjenester og næringsarbeid er det bare vegstandard som er blant de ti største avvikene.

9. Sammenligning med Bamble

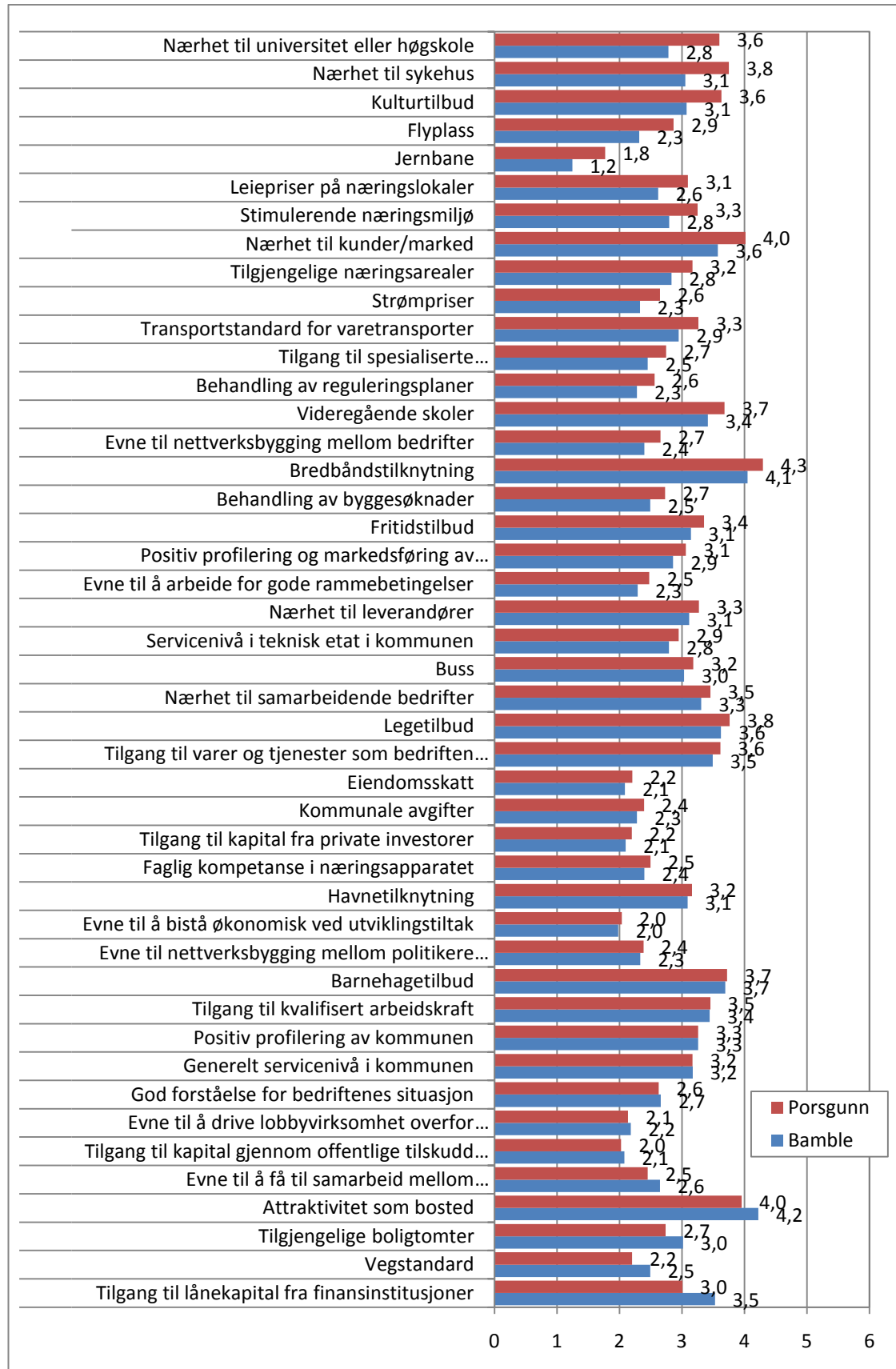
Samme undersøkelse er samtidig blitt gjennomført blant bedrifter i Bamble. Det er dobbelt så mange bedrifter som har svart på undersøkelsen i Porsgrunn, så utvalget bedrifter er færre i Bamble. Vi vil sammenligne hvordan næringslivet i disse to kommunene skiller seg fra hverandre.

Figur 10: Hvordan bedrifter i Porsgrunn og Bamble vektlegger betydningen av ulike forhold.

Figur 10 viser hvordan bedriftene i Porsgrunn og Bamble vektlegger de ulike faktorene. Det er til dels overraskende store forskjeller for enkelte faktorer. Faktorene er rangert etter hvor stor forskjell det er i den gjennomsnittlige vektleggingen av faktorene, der de faktorene som bedrifter i Porsgrunn er relativt sett mer opptatt av er øverst på listen. Her ser vi at bedriftene i Porsgrunn er mer opptatt av tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Dette kan ha noe med at en større andel av bedriftene i Porsgrunn er store. I utvalget har 55 prosent av bedriftene i Porsgrunn fem ansatte eller mer, mens andelen i Bamble er 35 prosent. Vi skal senere se at de store bedriftene er mer opptatt av dette forholdet.

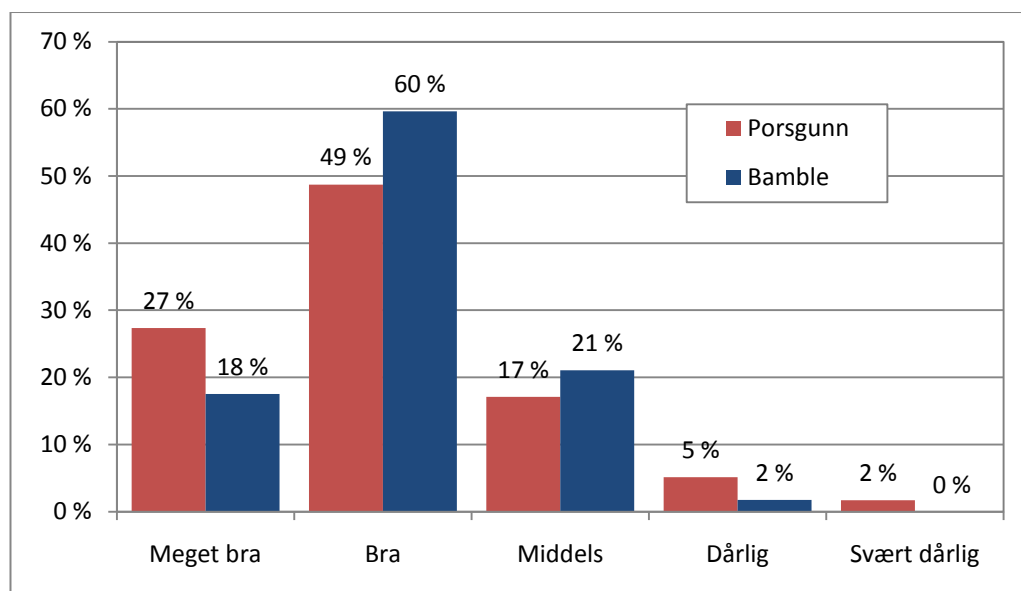
Bedriftene i Porsgrunn er mer opptatt av jernbane, mens bedrifter i Bamble er betraktelig mer opptatt av havnetilknytning. Bedriftene i Bamble er også relativt mer opptatt av en rekke kommunale tjenester, spesielt behandling av reguleringsplaner og byggesøknader, samt servicenivå i teknisk etat.

Figur 11: Hvor tilfreds bedrifter i Porsgrunn og Bamble er med ulike forhold.

Figur 11 viser hvor fornøyde bedriftene i Porsgrunn og Bamble er med de ulike forholdene. Bedriftene i Porsgrunn er mer fornøyde med nærhet til universitet, høyskole og sykehus. Dette er institusjonene som ligger geografisk lengre unna Bamble, så det er ikke overraskende at bedriftene i Bamble er mindre fornøyde med nærhet til disse. Det samme gjelder jernbane og flyplass, hvis man tenker på Geiteryggen flyplass. Bedriftene i Porsgrunn er også mer fornøyde med kulturtilbud, som bør stemme godt med det faktiske tilbudet.

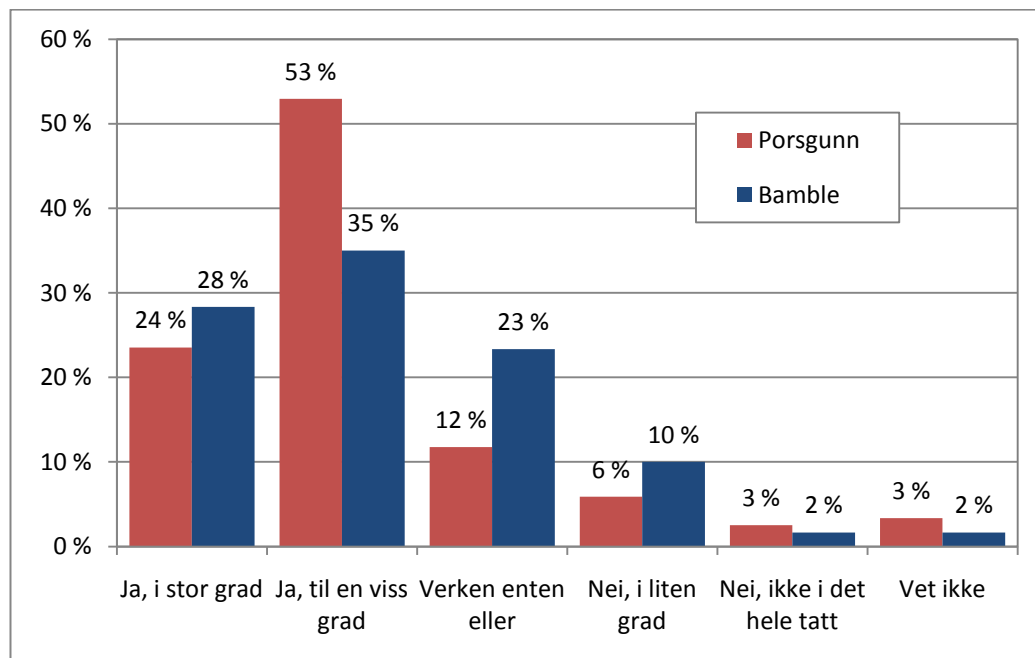
Bedriftene i Porsgrunn er generelt mer fornøyde med de fleste forhold, men hvis vi ser i bunnen av listen er det noen forhold som bedriftene i Bamble er mer fornøyde med. Størst forskjell er det for tilgang til lånekapital fra finansinstitusjoner. Det er vanskelig å se for seg at dette er et forhold som skal være annerledes i disse to kommunene, men det kan være at bedriftene i Bamble er med tilfredse med kontakten med finansinstitusjoner. Bedriftene i Bamble er også mer fornøyde med vegstandard, tilgjengelige boligtomter og attraktivitet som bosted. At bostedsfaktorer skårer høyere kan tyde på at det er bostedskvalitetene som gjør at folk ønsker å etablere seg i kommunen.

Figur 12: Hvordan bedrifter i Porsgrunn og Bamble vurderer hvor godt stedet bedriften er lokalisert tilfredsstiller de lokaliseringskrav virksomheten har.

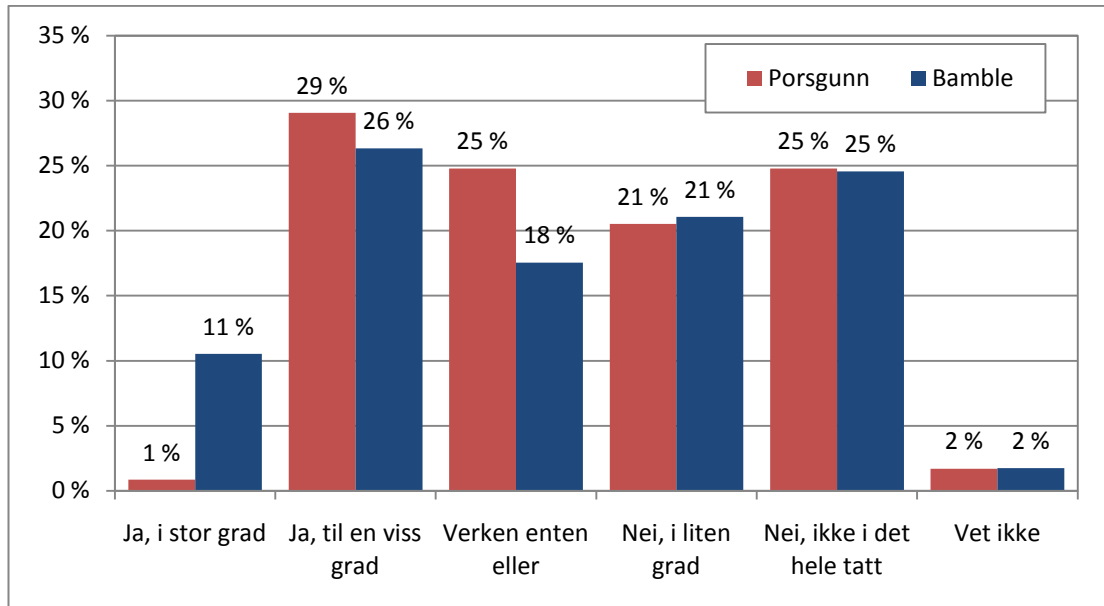
Det er ikke store forskjeller i hvordan bedriftene i Bamble og Porsgrunn vurderte at stedet tilfredsstiller de lokaliseringskrav de har. Flere i Porsgrunn mente at stedet er lokalisert tilfredsstiller de lokaliseringskrav virksomheten har meget bra, men

hvis man slår de to første svarkategoriene sammen, svarte en litt større andel i Bamble positivt på dette spørsmålet. Flere i Bamble mente stedet middels tilfredsstillende lokaliseringkravene, mens flere i Porsgrunn svarte negativt på spørsmålet.

Figur 13: I hvilken grad bedrifter i Porsgrunn og Bamble vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen.

I figur 13 kan vi se at bedriftene i de to kommunene skiller seg noe fra hverandre på spørsmålet om de vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen. Selv om flere i Bamble i stor grad ville anbefale dette, er det totalt sett flere i Porsgrunn som har svart at de i stor grad eller til en viss grad vil anbefale andre å lokalisere seg i kommunen. En større andel i Bamble ville verken enten eller anbefale dette, og en større andel har også svart at de i liten grad vil anbefale andre å lokalisere seg der.

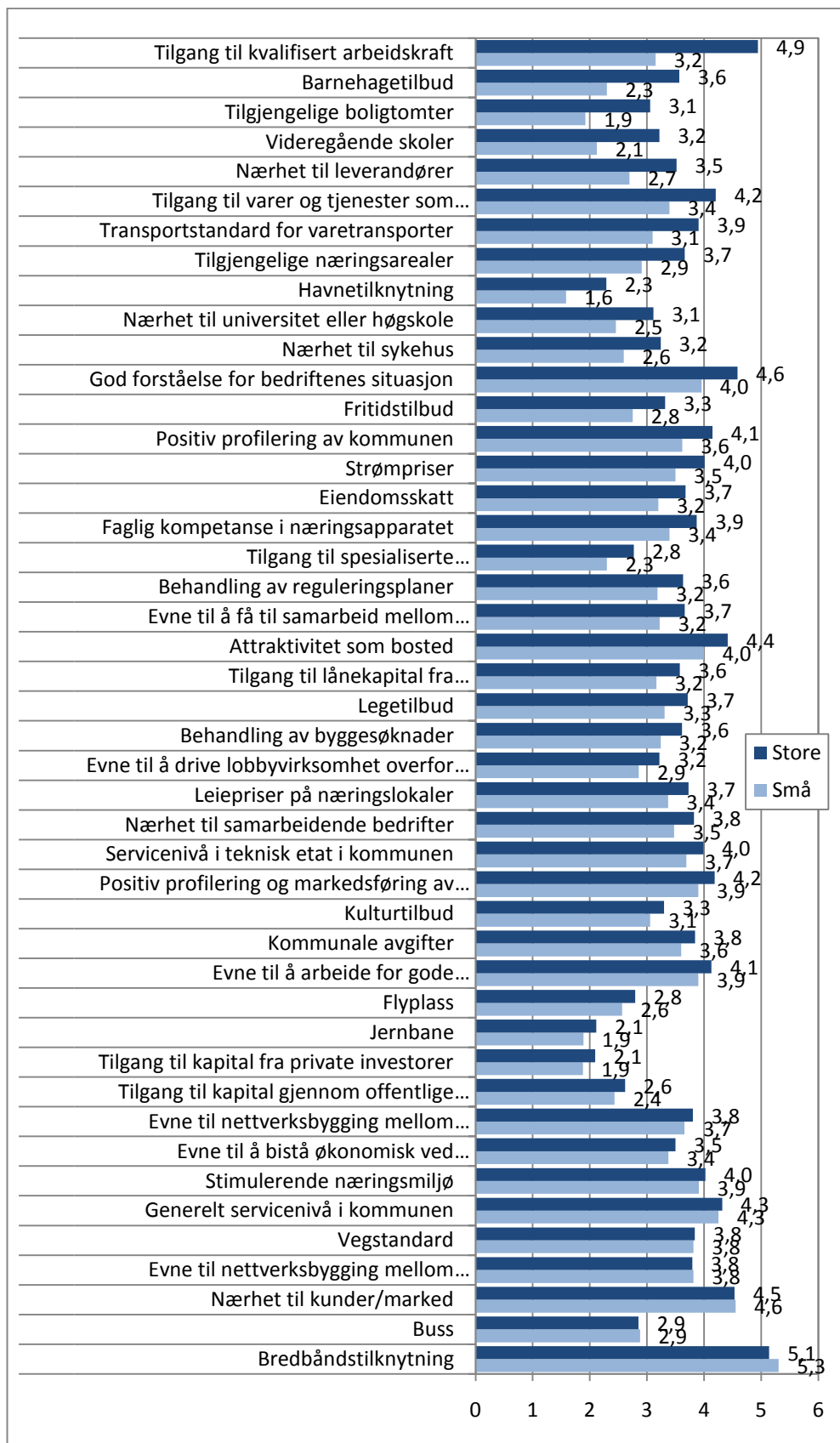

Figur 14: Om bedrifter i Porsgrunn og Bamble vurderer kommunen som en støttende faktor.

11 prosent av bedriftene i Bamble har oppgitt at de anser kommunen som en støttende faktor for sin bedrift, mens bare en prosent har gjort det samme i Porsgrunn. Selv om en større andel i Porsgrunn har oppgitt at de til en viss grad gjør anser kommunen som en støttende faktor, er bedriftene i Bamble totalt sett mer positive. En større andel av bedriftene i Porsgrunn anser kommunen verken enten eller som en støttende faktor, mens det er omtrent like store andeler som er negative i de to kommunene.

10. Små og store bedrifter

Større bedrifter kan tenkes å ha andre prioriteringer enn mindre bedrifter. Vi har delt opp virksomhetene i to grupper etter antall ansatte, der bedrifter med fem ansatte eller mer er betegnet som store bedrifter. Vi har her slått sammen bedriftene i Bamble og Porsgrunn. I utvalget i disse to kommunene var det 85 bedrifter som hadde fem ansatte eller mer, mens 91 hadde under fem ansatte.

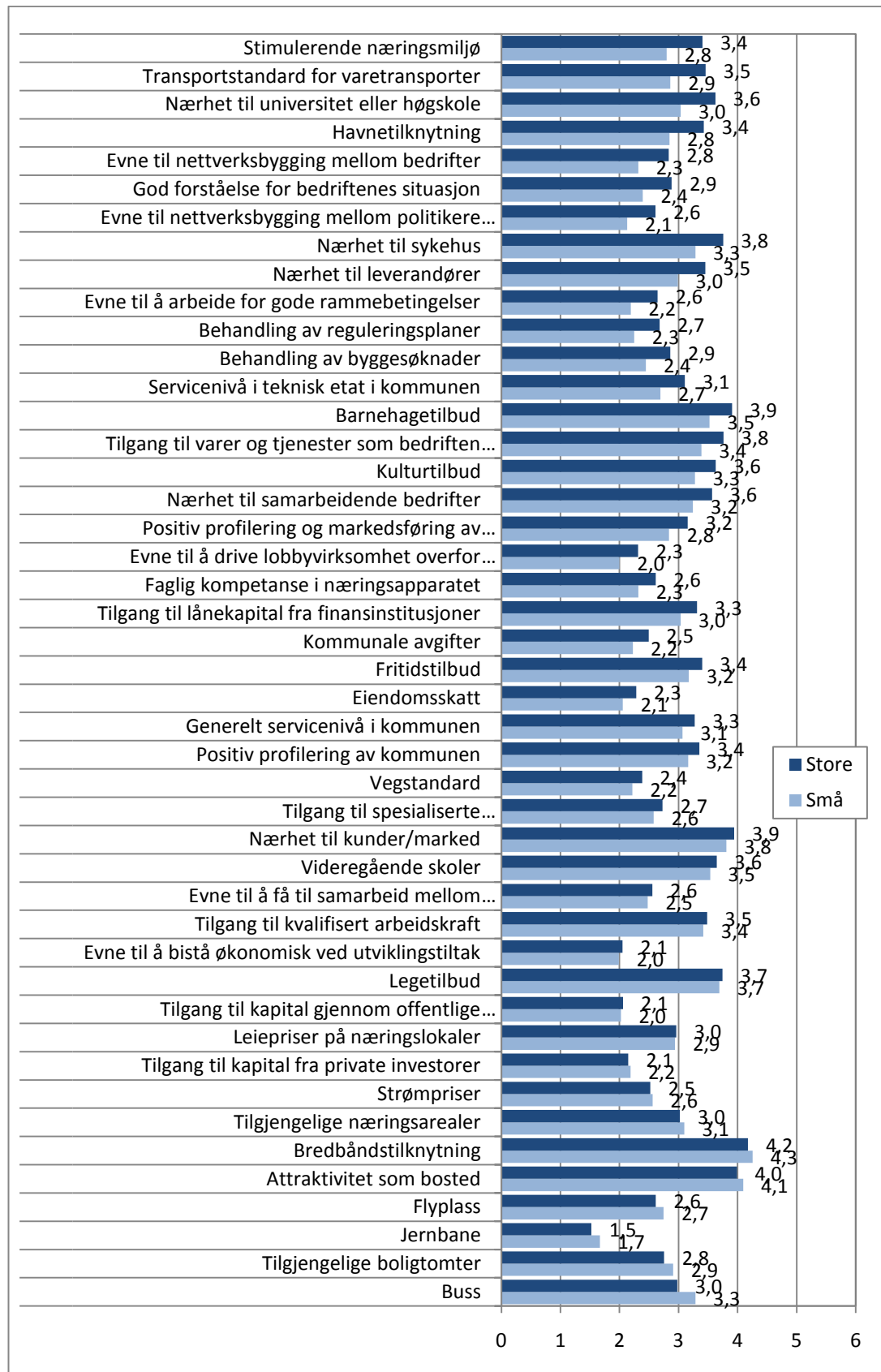
Figur 15: Hvordan små og store bedrifter vektlegger betydningen av ulike forhold.

Figur 15 viser hvordan store og små bedrifter har vektlagt betydningen av ulike forhold. Forholdene er rangert etter hvor stor forskjell det er mellom hvordan små og store vektla forholdene. De forholdene som er rangert øverst, er de som store bedrifter anså var av større betydning enn det mindre bedrifter gjorde. På topp er tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Det er en differanse på hele 1,8¹ prosentpoeng i hvordan store og små bedrifter har vektlagt dette forholdet. Det er naturlig at bedrifter med flere ansatte er mer opptatt av dette. Flere av de små bedriftene har ikke ansatte i det hele tatt. Det er kanskje mer overraskende at store bedrifter er mer opptatt av barnehagetilbud og tilgjengelige boligtomter. Kanskje er det en sammenheng mellom dette og ønsket om å rekruttere kvalifisert arbeidskraft, der store bedrifter er mer opptatt av bostedskvaliteter for sine ansatte. Store bedrifter er også mer opptatt av videregående skoler. Dette kan også ha sammenheng med behovet for tilgang til kvalifisert arbeidskraft, blant annet lærlinger, samtidig som det også kan ha sammenheng med ønske om gode bostedskvaliteter.

De neste forholdene der det er stor avstand mellom hvordan store og små bedrifter vektlegger forholdene, er mer tradisjonelle næringsforhold som nærhet til leverandør, tilgang til varer og tjenester som bedrifter har behov for, transportstandard for varetransporter og tilgjengelige næringsarealer. Store bedrifter virker mer opptatt av fysisk infrastruktur, noe som kanskje gjenspeiler at det er flere bedrifter i denne gruppen som er mer tradisjonelle produksjonsbedrifter.

Generelt er store bedrifter mer opptatt av de fleste forhold. Det er bare fire forhold som mindre bedrifter vektlegger mer enn store bedrifter. Dette er bredbåndstil-knytning, buss, nærhet til kunder/marked og evne til nettverksbygging mellom bedrifter. Mange av de små bedriftene er tjenestebedrifter, og er antagelig mer avhengig av persontransport og gode internettforbindelser enn mer tradisjonelle infrastrukturforhold.

¹ På grunn av at tallene i figuren er avrundet, vil de summeres til 1,7.

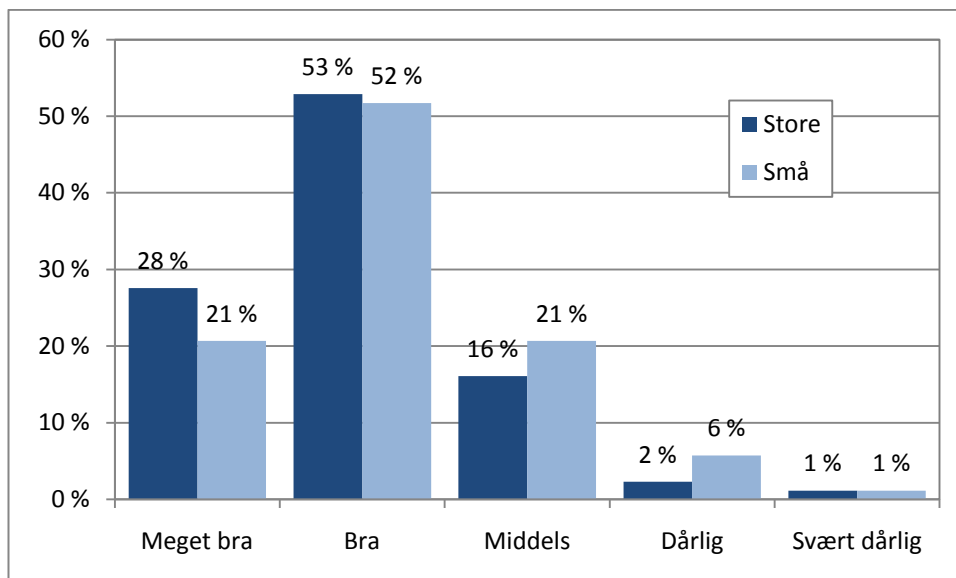
Figur 16: Hvor fornøyd små og store bedrifter er med ulike forhold.

Figur 16 viser hvor tilfredse små og store bedrifter er med de ulike forholdene. Ikke bare er store bedrifter mer opptatt av fleste forholdene, men vi ser her at de også er mer tilfredse med de fleste forhold i sammenligning med de mindre bedriftene.

Mest avstand er det for stimulerende næringsmiljø. Små og store bedrifter vektla dette forholdet rimelig likt, men store bedrifter er altså betraktelig mer tilfredse. Kanskje er det slik at de store bedriftene er mer synlige, og mer er tiltrettelagt for disse bedriftene. Vi ser generelt at større bedrifter er mer fornøyd med næringsarbeid og nettverksbygging. Det kan bety at mye av næringsarbeidet er rettet mot de store bedriftene, eller at det i hvert fall oppleves slik. Det kan også være at store bedrifter er mer berørt av slike forhold, og at temaene ikke opptar de små bedriftene i like stor grad i den daglige driften.

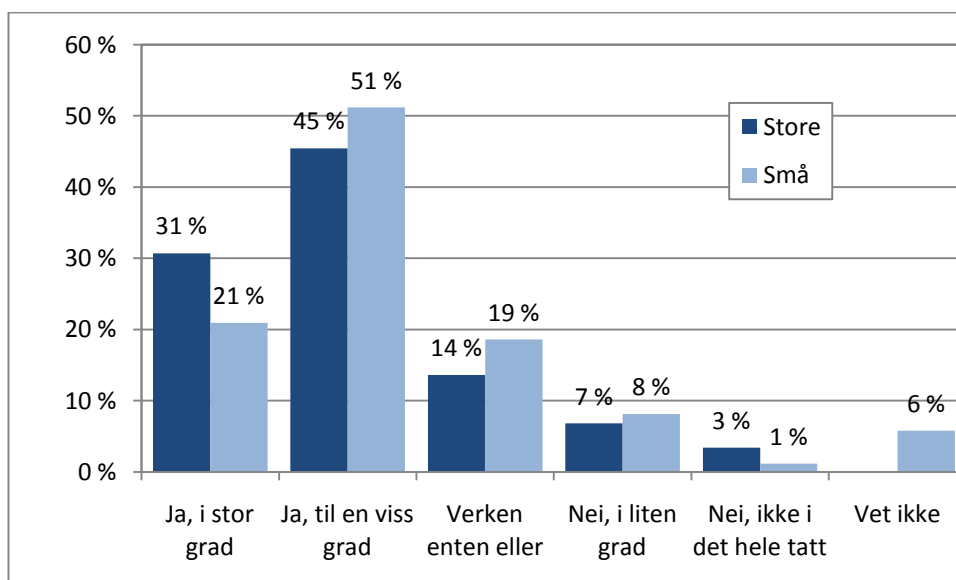
Det forholdet det er nest størst avstand i tilfredshet mellom små og store bedrifter, er for transportstandard for varetransporter. Dette var et forhold som de store bedriftene vektla i mye større grad enn de mindre bedriftene, og forskjellen i tilfredshet er antagelig mer et uttrykk for at store bedrifter er mer opptatt av forholdet. Det er liten grunn til å tro at transportstandarder skulle være dårligere for bedrifter med færre ansatte. Havnetilknytning er også noe som de store bedriftene var mer opptatt av, og er mer fornøyd med.

Mindre bedrifter er mer tilfredse med buss, jernbane og flyplass. Dette er forhold som de vektla noe av noe større betydning enn de store bedriftene. De er også noe mer tilfredse med tilgjengelige boligtomter og attraktivitet som bosted.

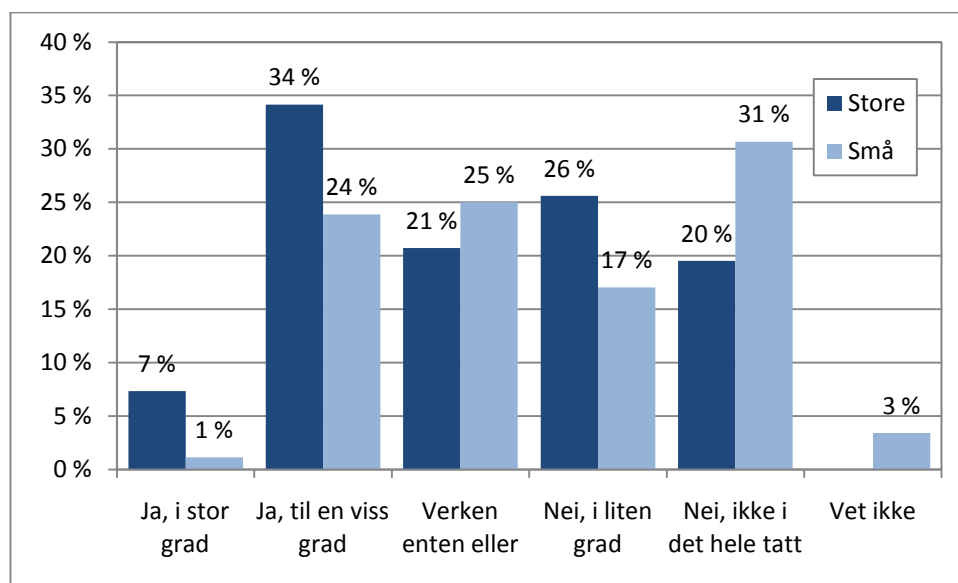
Figur 17: Hvordan små og store bedrifter vurderer hvor godt stedet bedriften er lokalisert tilfredsstillende de lokaliseringskrav virksomheten har.

Figur 17 viser at det ikke er stor forskjell i hvordan store og små bedrifter anser at stedet de er lokalisert tilfredsstillende de lokaliseringskrav de har, men de større bedriftene virker litt mer fornøyde. En noe større andel av de store bedriftene anså at stedet tilfredsstillende deres krav bra eller meget bra. Relativt flere av de mindre bedriftene har svart at stedet dårlig tilfredsstillende deres lokaliseringskrav, og flere har svart at de er middels fornøyd.

Figur 18: Om små og store bedrifter vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen.

Figur 18 viser at en større andel store bedrifter i stor grad anbefale vil andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen, mens en større andel små bedrifter vil til en viss grad anbefale det. Hvis vi slår sammen de to kategoriene, er de store bedriftene totalt sett noe mer positive, men forskjellen er ikke stor. Relativt flere av de mindre bedriftene vil verken enten eller anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen.

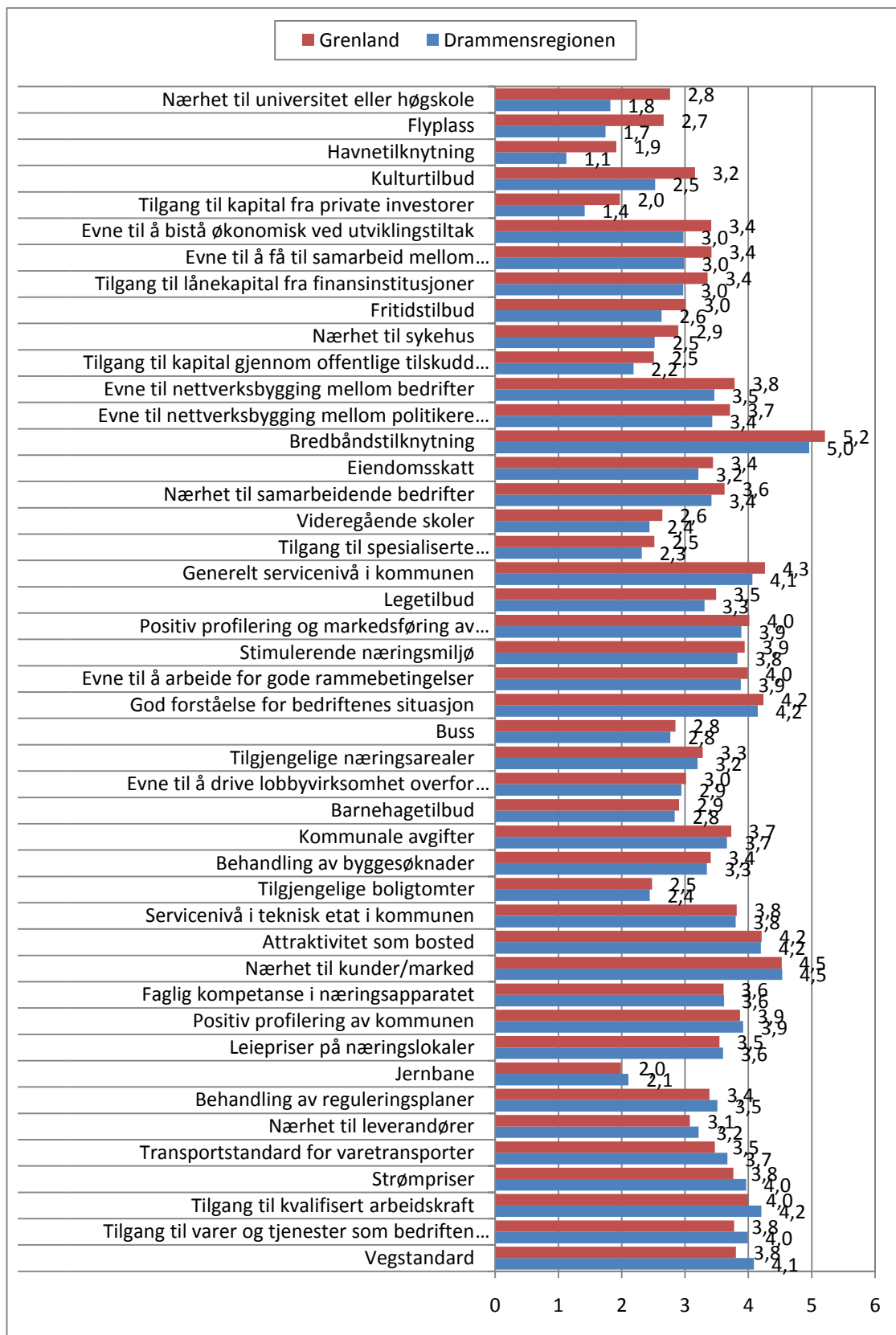

Figur 19. Om små og store bedrifter vurderer kommunen som en støttende faktor.

Figur 19 viser i hvilken grad små og store bedrifter vurderer sin kommune som en støttende faktor. Større bedrifter virker betraktelig mer positive i dette spørsmålet. Sammenlignet med mindre bedrifter, svarer relativt flere av de med mange ansatte at de både i stor grad og til en viss grad vurderer kommunen som støttende. Samtidig har relativt flere av de store bedriftene svart at de anser kommunen som i liten grad støttende. De små bedriftene har i større grad svart at de ikke i det hele tatt anser kommunen som støttende. En større andel av de små bedriftene stiller seg også nøytrale til spørsmålet.

11. Sammenligning med Drammensregionen

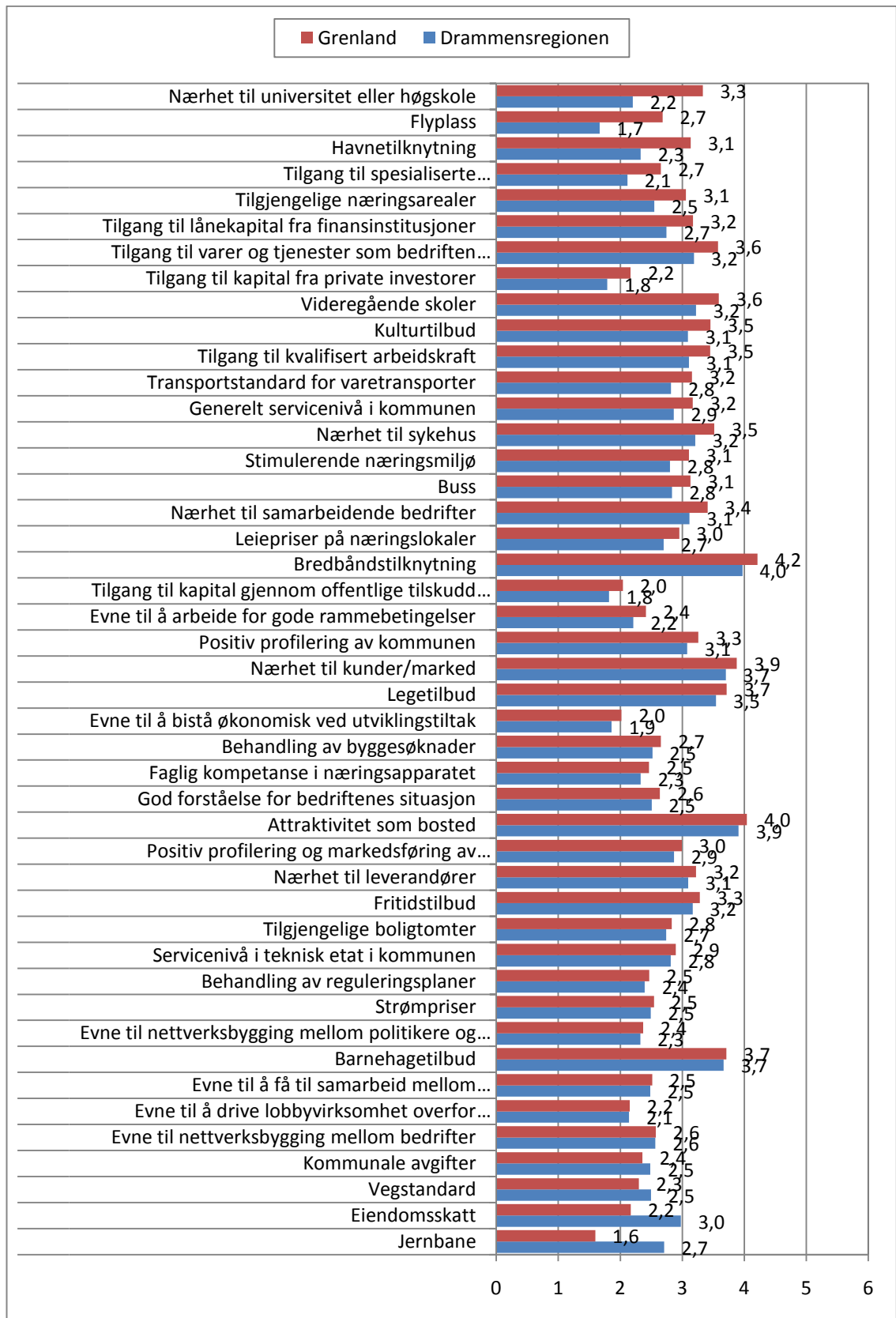
En tilvarende undersøkelse ble gjennomført i Drammensregionen vinteren 2010. Det kan være interessant å se på forskjellene i hvordan næringslivet i Drammensregionen svarer i forhold til de i Grenlandsområdet. Vi har slått sammen svarene fra henholdsvis de åtte kommunene i Drammensregionen og Porsgrunn og Bamble, og deretter sammenlignet Drammensregionen mot Grenland. Selv om Grenland består av flere kommuner enn Porsgrunn og Bamble, blir de for enkelthets skyld referert til som Grenland i denne sammenhengen.

Figur 20: Gjennomsnittlig skår for betydning av ulike forhold i Drammensregionen og Grenland. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

Resultatene er rangert etter differansen mellom gjennomsnittstallene for Drammensregionen og Grenland. For de fleste faktorene er det nesten overraskende små avvik. Bedriftene i Grenland skiller seg derimot noe ut ved å være betraktelig mer opptatt av en rekke forhold. Størst forskjell er det for nærhet til universitet og høyskole, flyplass og havnetilknytning. Men dette er samtidig faktorer som bedrifter i begge regioner legger mindre vekt på. Grenland er generelt mer opptatt av de fleste forhold. Ganske høyt opp på listen kommer tilgang til kapital og økonomisk bistand. Også kulturtilbud og fritidstilbud er ting bedriftene i Grenland er en del mer opptatt av.

Drammensregionen skiller seg ikke like stort ut, men er noe mer opptatt av vegstandard og tilgang til varer og tjenester som bedriften har behov for. De er også mer opptatt av tilgang på kvalifisert arbeidskraft og strømpriser.

Figur 21: Gjennomsnittlig skår for fornøydhet med ulike forhold i Drammensregionen og Grenland. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

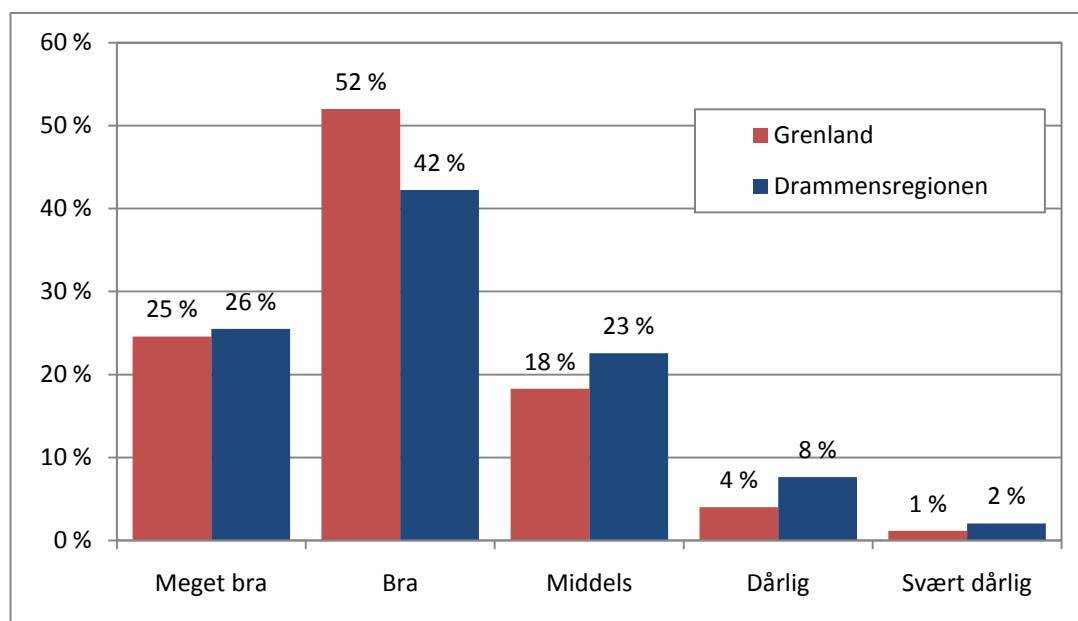
Figur 21 viser forskjellene i tilfredshet med de ulike faktorene. Her er det flere overraskende resultater. For det første ser vi at bedriftene i Grenland er mer tilfreds med de fleste forhold. Bedriftene i Grenland er betraktelig mer tilfreds med nærhet til universitet og høyskole, flyplass og havnetilknytning. Man skulle tro at disse forholdene er mist like bra, og delvis bedre i Drammensregionen. Det er høyskole i både Drammen og Porsgrunn, men i tillegg ligger det flere utdanningsinstitusjoner nærmere Drammensregionen. Når det gjelder flyplass, er Drammensregionen nærmere Gardermoen, mens Grenland er noe nærmere Torp. Grenland har i tillegg Geiteryggen flyplass. Når det gjelder havnetilknytning, burde det være gode muligheter for dette i begge regionene. Disse forholdene er altså allikevel noe bedriftene i Grenland ser ut til å være mer fornøyde med. Noe av forklaringen kan ligge i at dette er de samme forholdene som bedriftene i Grenland var relativt mer opptatt av. At bedriftene er mer fornøyde med forholdene kan være et uttrykk for at dette er noe de er opptatt av. Hvis forholdene er dårlige eller mindre tilrettelagte, blir man også mer opptatt av forholdet. For eksempel kan det være trusler om nedleggning av Geiteryggen som har gjort bedriftene mer bevisste på dette tilbudet. Og kanskje er det slik at bedriftene i Drammensregionen tar disse forholdene mer for gitt?

De forholdene som bedriftene i Drammensregionen er betraktelig mer fornøyd med er først og fremst jernbane og eiendomsskatt. Bruk av jernbane er noe som ligger mye bedre til rette for i Drammensregionen. Bedriftene i Drammensregionen er også mer tilfreds med vegstandard. Kanskje er det at de har gode alternative transportmuligheter i Drammensregionen noe av forklaringen til at bedriftene er mindre opptatt av flyplass og havnetilknytning?

Det er naturlig å trekke slutningen om at den lavere tilfredsheten til bedriftene i Grenland gjenspeiler de faktiske forholdene, men man skal ikke se bort i fra at et fokus på vei og bane i Grenland har ført til at bedrifter har blitt ekstra bevisste på disse forholdene. Utbedring av Vestfoldbanen og E18 har vært viktige politiske saker i Grenland.

Når det gjelder eiendomsskatt, hadde ingen av kommunene i Drammensregionen i 2009, i følge SSB sin statistikk om eiendomsskatt², innført eiendomsskatt, mens både Bamble og Porsgrunn hadde innført dette.

Den generelle tilfredsheten med kommunen som lokaliseringssted blant bedriftene i Drammensregionen, skiller seg noe fra bedriftene i Grenland.

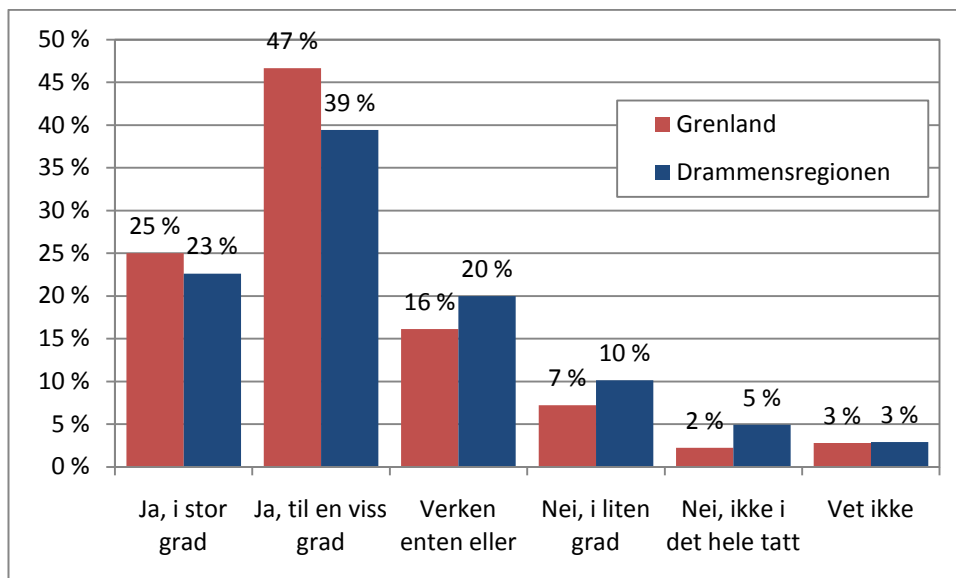

Figur 22: Generell tilfredshet med kommunene i Drammensregionen og Grenland som lokaliseringssted.

Bedriftene i Grenland var jevnt over noe mer fornøyde med hvordan sin kommune tilfredsstiller deres lokaliseringskrav. Til sammen mente 77 prosent av utvalget i Grenland at kommunen tilfredsstiller kravene bra eller meget bra, mot 68 prosent i Drammensregionen. En noe høyere andel av bedriftene i Drammensregionen vurderte at kommunen tilfredsstiller lokaliseringskravene middels og dårlig.

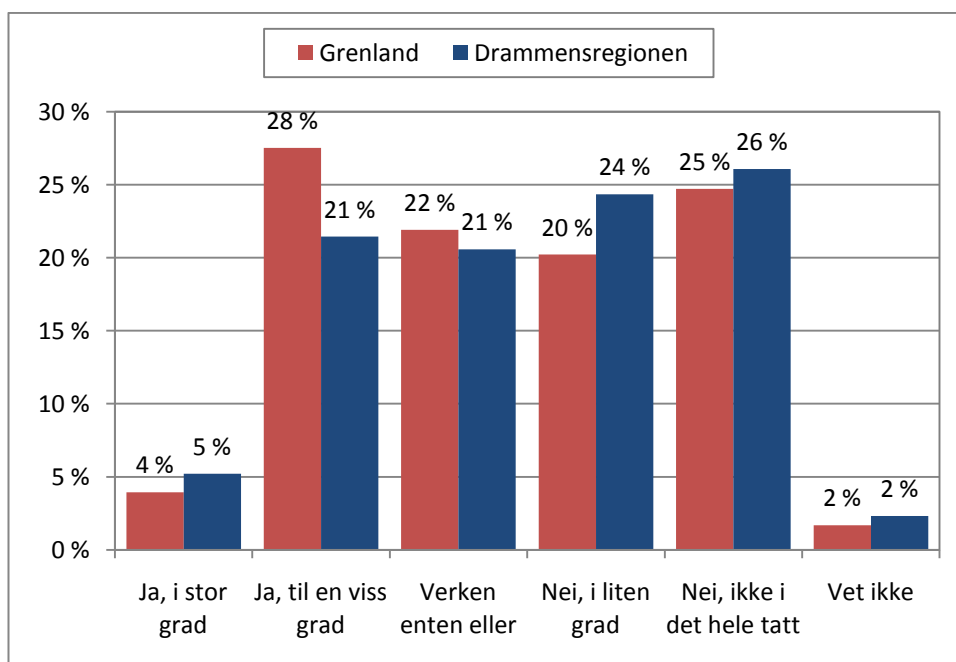
²

http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?PXSid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selectvarval/define.asp&Tabellid=06811

Figur 23: Om bedrifter i Grenland og Drammensregionen vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen.

Figur 23 viser også at flere i Grenland vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i egen kommune. En større andel i Drammensregionen svarer negativt på dette spørsmålet, og flere vil verken enten eller anbefale andre bedrifter å lokalisere seg der.

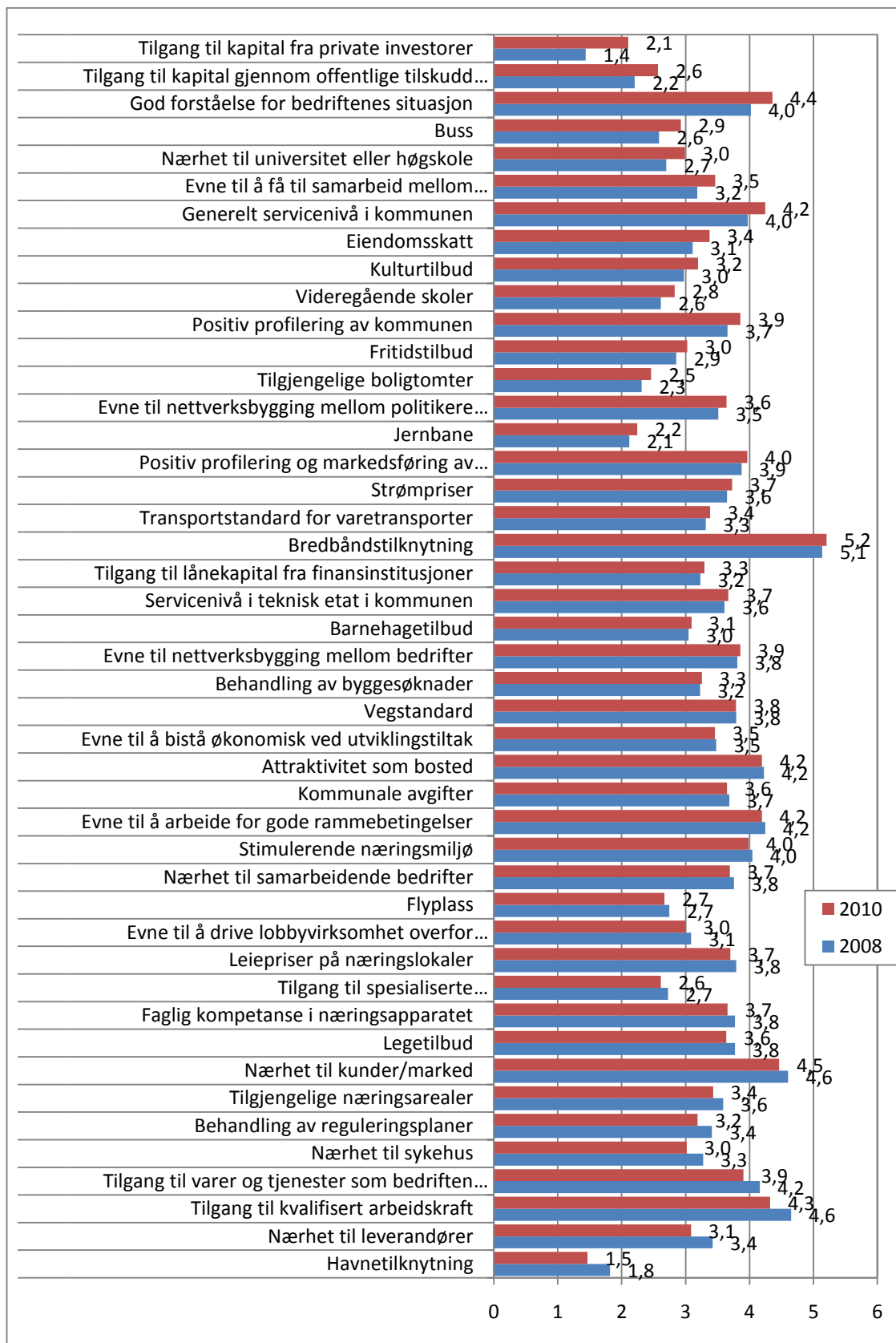
Figur 24: I hvilken grad bedrifter i Grenland og Drammensregionen anser kommunen som støttende faktor for utviklingen av sin bedrift.

En større andel av bedriftene i Grenland anser kommunen som en støttende faktor, 31 prosent har til sammen svart positivt på dette spørsmålet i Grenland mot 27³ prosent i Drammensregionen. En mindre andel i Grenland er også negativ, mens omtrent en like stor andel oppfatter kommunen som verken enten eller en støttende faktor. Bedriftene i Grenland virker altså generelt mer tilfredse med sin lokalisering på de fleste spørsmål.

³ Tallene i figuren er avrundet, og søylene summeres til 26 prosent.

12. Endring fra 2008

Den samme undersøkelsen ble gjennomført i Porsgrunn høsten 2008. Vi ønsker å se om bedriftene legger vekt på andre ting nå i forhold til da.

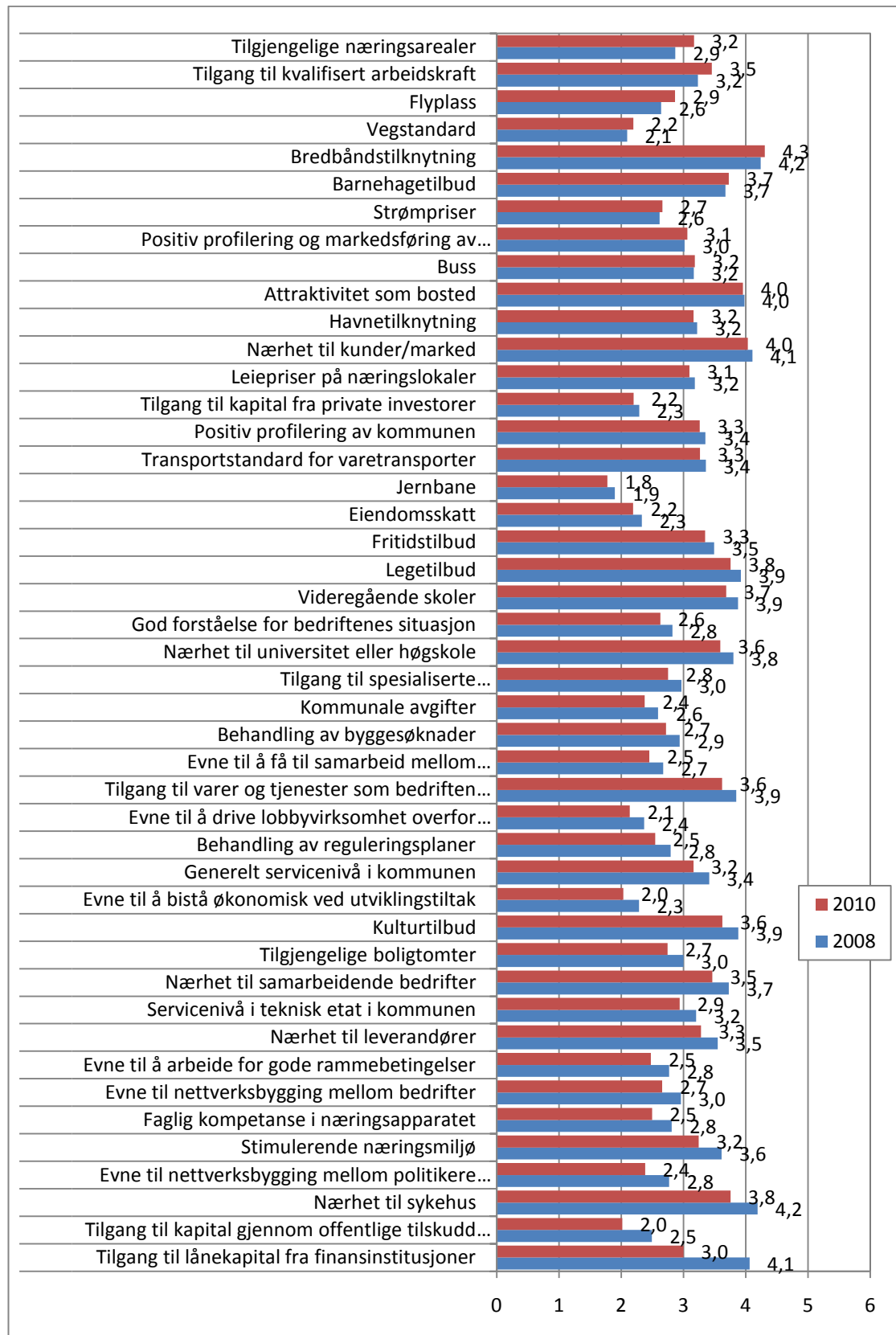

Figur 25: Gjennomsnittlig skår for betydning av ulike forhold i Porsgrunn i 2008 og i 2010. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

Vi kan av figur 25 se at det ikke er store endringer for de fleste av faktorene. De faktorene som bedriftene legger mer vekt på i 2010, er tilgang til kapital fra private investorer og gjennom offentlige tilskudd og lån. Kanskje har bedriftene opplevd tøffere tider siden 2008, og har følt de har hatt mer behov for ekstern hjelp. God forståelse av bedriftens situasjon er også viktigere i 2010.

Bedriftene er i 2010 mindre opptatt av havnetilknytning, nærhet til leverandører og tilgang til kvalifisert arbeidskraft.

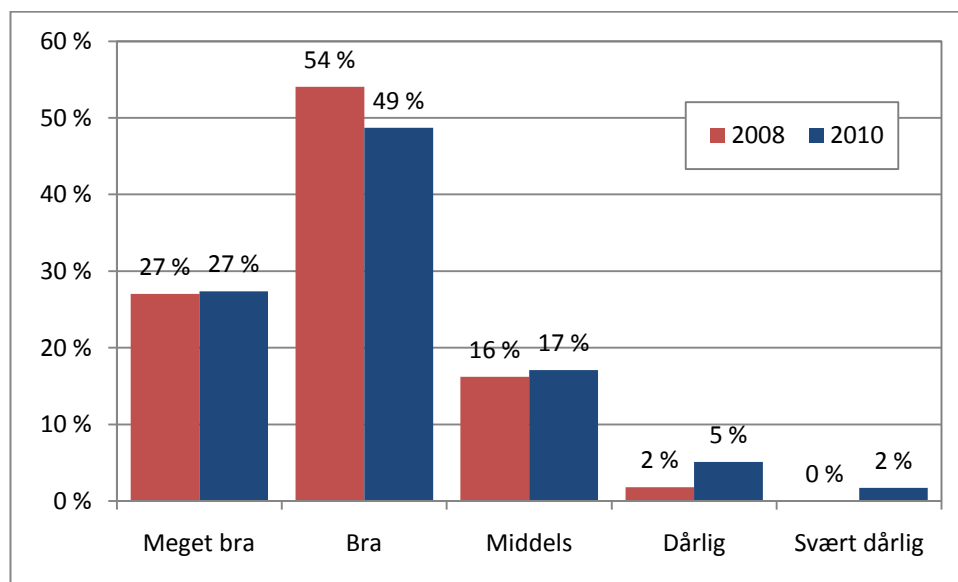
Det mest interessante er kanskje rekkefølgen som faktorene blir rangert i, som er relativt stabil. Generelt ser vi at de forholdene som ble mest vektlagt i 2008, er de samme som ble mest vektlagt i 2010.

Figur 26 Gjennomsnittlig skår for tilfredshet med ulike forhold i Porsgrunn i 2008 og i 2010. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

Figur 26 viser heller ikke er store endringer i tilfredsheten for de fleste faktorene. Bedriftene er noe mer tilfredse med tilgjengelige næringsarealer og tilgang til kvalifisert arbeidskraft, men forskjellen er liten. Bedriftene var tilfredse mer flere forhold i 2008 enn det de var i 2010. Flere forhold skiller seg ut ved at den gjennomsnittlige tilfredsheten er en del lavere i 2010. Størst forskjell er det for tilgang til lånekapital fra finansinstitusjoner, og gjennom offentlige tilskudd og lån. Det er vanskelig å se for seg at tilgangen til dette har endret seg, men kanskje er behovet blitt større som følge av finanskrisen.

At bedriftene er mindre tilfreds i 2010 kan også delvis skyldes at utvalget er noe ulikt, dette skal vi se på i neste kapittel.

Figur 27: Vurdering av hvor godt stedet tilfredsstiller bedriftene sine lokaliseringskrav i 2008 og 2010.

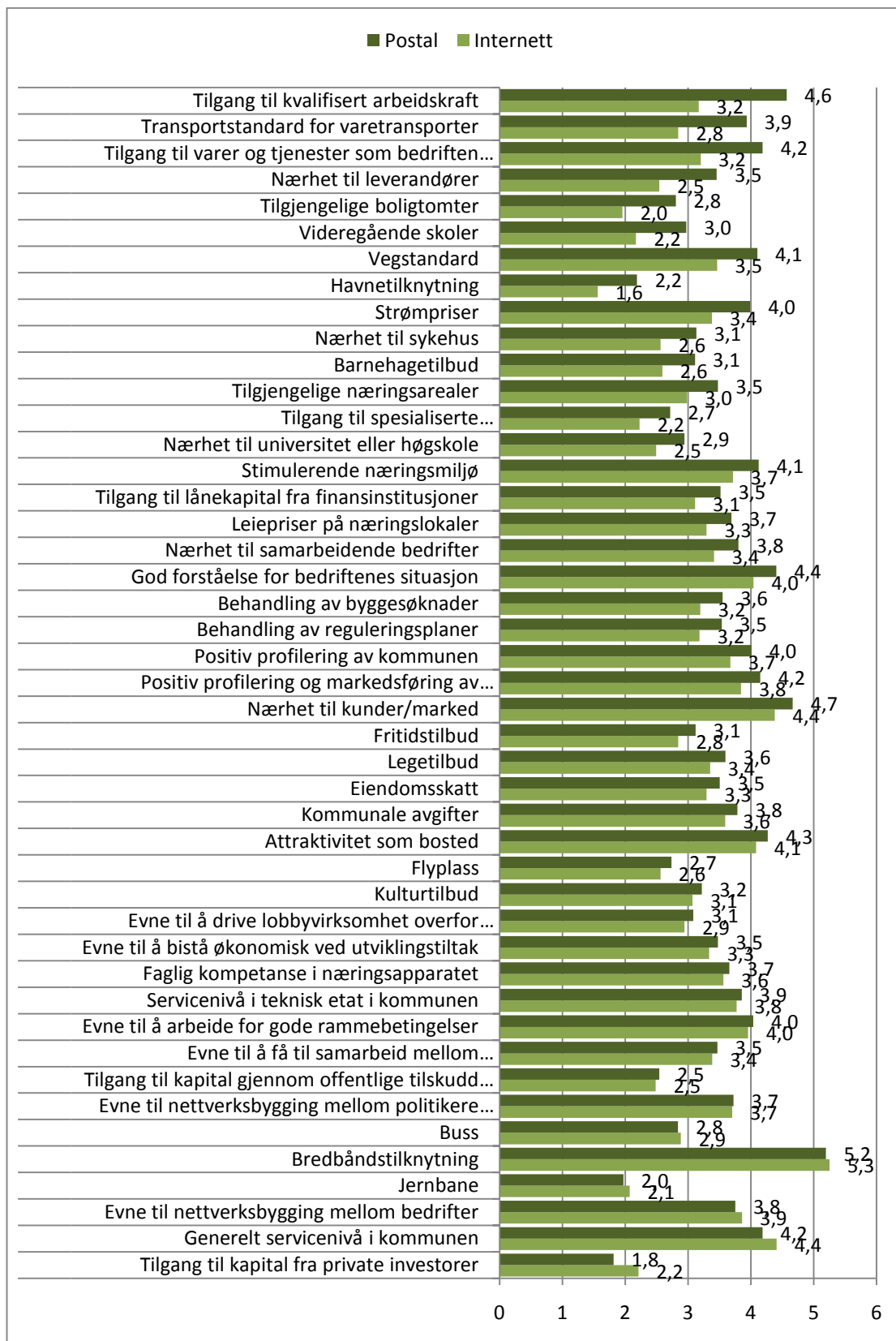
Figur 27 viser at oppfatningen av hvor godt stedet bedriftene er lokalisert tilfredsstiller de lokaliseringskrav de har ikke har endret seg stort fra 2008 til 2010, men bedriftene er noe mindre positive i 2010. 81 prosent svarte positiv på dette spørsmålet i 2008, mens 76 prosent gjorde det samme i 2010. En litt større andel svarte også negativt på dette spørsmålet.

De generelle spørsmålene om de vil anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen, og om de vurderer kommunen som en støttende faktor, var nye i 2010.

13. Er det forskjell ut fra svarform?

Når vi slår sammen svarene fra Porsgrunn og Bamble, har 71 stykker svart på e-post og 112 har svart postalt. Det er tilnærmet like store andeler i de to kommunene som har svart på internett og per post, 39 prosent på internett og 61 prosent postalt. Det er første gang denne undersøkelsen ble sendt ut per e-post. Spørsmålene var like, men fremstillingen noe forskjellig. Undersøkelsen kan derfor oppfattes som noe forskjellig av respondenten, og det er en viss risiko for at dette påvirker svarene. Utvalget var heller ikke likt ved den postale og internettundersøkelsen. Ved den postale undersøkelsen var det en mer bevisst avgrensing. Det ble bare sendt ut undersøkelse til bedrifter som hadde minst tre ansatte i Porsgrunn og minst én ansatt i Bamble, dette for å sikre at det var en viss aktivitet i virksomheten. I internettundersøkelsen ble det sendt ut til de virksomheter som hadde registrert e-postadresse, og utvalget ble mer vilkårlig. Vi vet blant annet ikke om det er systematiske forskjeller i hvilke virksomheter som har registrert e-postadresser. Av de som har svart på internett, hadde 17 prosent fem ansatte eller mer, mens den tilsvarende andelen som har svart postalt er 68 prosent. Det er altså flere mindre bedrifter som har svart på internett.

Av disse grunnene er det derfor er det en viss fare for at det er systematiske forskjeller i svarene til disse to gruppene av respondenter.

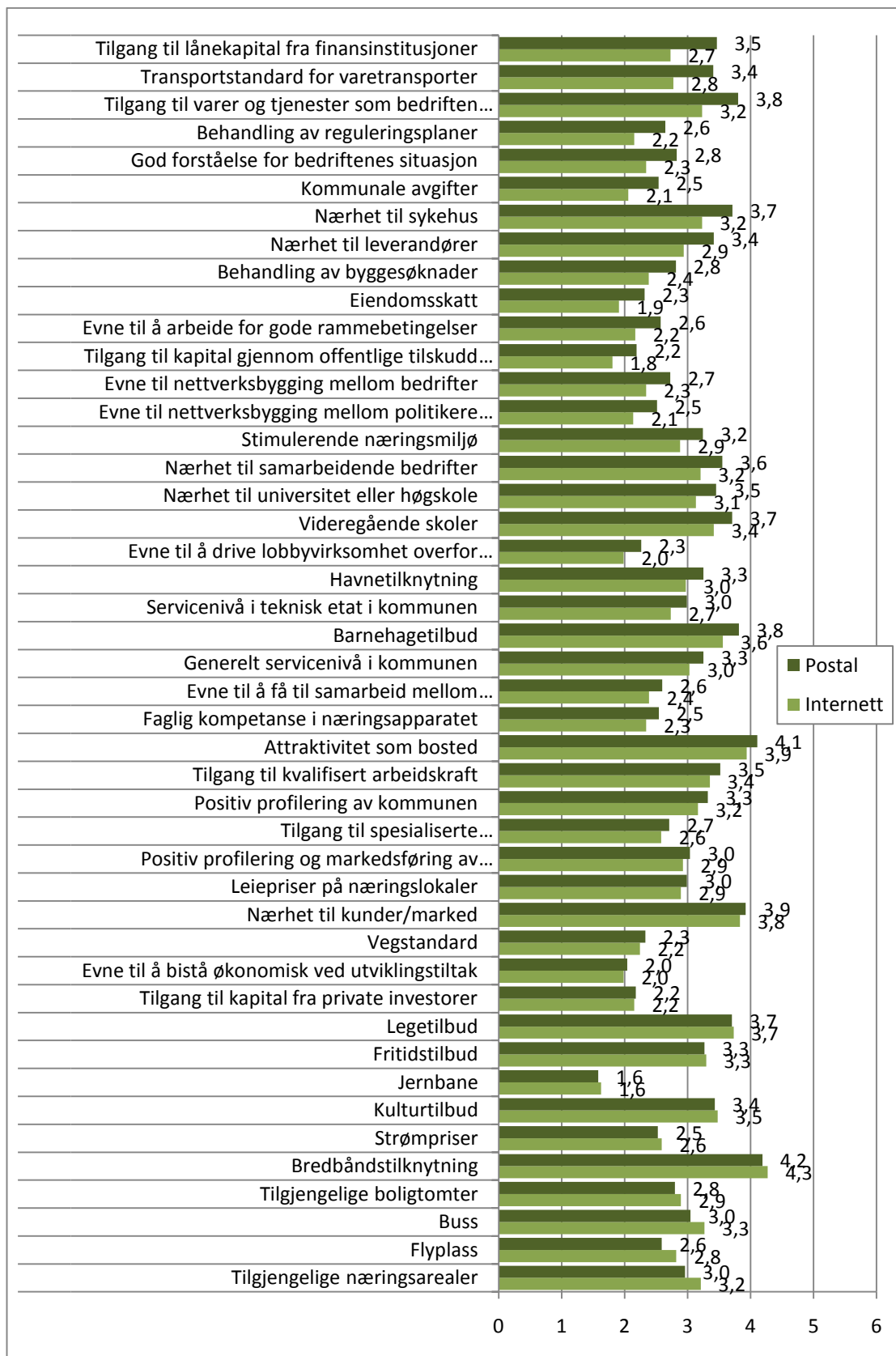
Figur 28: Gjennomsnittlig skår for betydning av ulike forhold med hensyn til svarform. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

Figur 28 viser at de som har svart postalt er mer opptatt av tilgang til kvalifisert arbeidskraft, transportstandard for varetransporter og tilgang til varer og tjenester som bedriften har behov for. Dette kan være et uttrykk for at bedriftene som har svart postalt, i større grad er produksjonsbedrifter og har flere ansatte. De er også mer opptatt av bostedskvaliteter og sosiale forhold, som tilgjengelige boligtomter og videregående skoler. Dette så vi også de store bedriftene var, så antagelig er forskjellene mer et uttrykk for at utvalget av bedrifter er forskjellig.

De som har svart på internett skiller seg ikke like mye ut ved å være mer opptatt av spesielle ting, men det er størst forskjell for tilgang til kapital for private investorer og generelt servicenivå i kommunen.

Noen av disse resultatene ligner også de vi så da vi sammenlignet svarene fra 2008 og 2010. Noen av disse forskjellene kan derfor også delvis forklares av at utvalget er noe ulikt. Utvalget i 2008 var mer lik det postale utvalget i 2010.

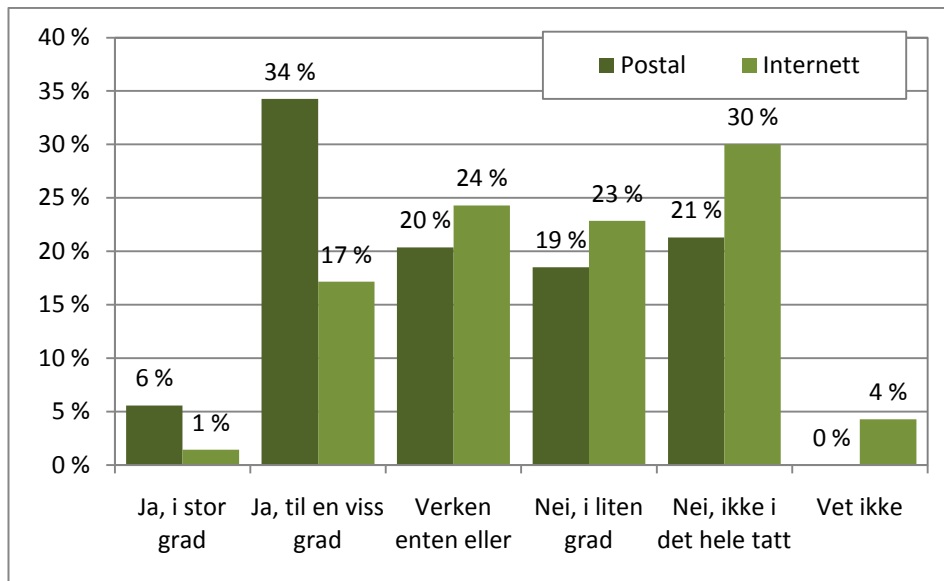
Figur 29 viser at de som har svart postalt virker å være generelt mer tilfreds med en rekke forhold. Det er størst forskjell for tilgang på kapital fra finansinstitusjoner, transportstandard for varetransporter og tilgang til varer og tjenester som bedrifter har behov for. Vi så tidligere at de store bedriftene var mer tilfredse med de fleste forhold i sammenligning med de mindre bedriftene, blant annet når det gjaldt transportstandard, næringsarbeid og bostedskvaliteter.

Figur 29: Gjennomsnittlig skår for tilfredshet med ulike forhold med hensyn til svarform. De ulike forholdene er rangert etter differansen mellom skår.

På de generelle spørsmålene er de som har svart postalt generelt mer fornøyde. Vi så tidligere at de store bedriftene var mer positive, men forskjellen mellom de som har svart postalt og på internett var noe større enn mellom små og store bedrifter.

På spørsmål om bedriftene vurderer kommunen som en støttende faktor, skiller de to gruppene seg ganske mye i fra hverandre. Figur 30 viser at de som har svart postalt i mye større grad svarer positivt på dette spørsmålet.

Figur 30: Vurdering av hvor godt stedet tilfredsstiller bedriftene sine lokaliseringskrav med hensyn til svarform.

Vedlegg 1

Kommentarer fra bedriftene

I tabellen under gjengis kommentarer og forslag fra bedriftene til hvordan de lokale betingelsene for deres bedrifter kan bli bedre.

Tabell 3: Kommentarer fra bedriftene.

Kommunen har ingen eller svært begrenset boligpolitikk vedrørende å sørge for kommunale tomter. Tilgang på boligtomter er svært viktig for å få tilflytting til vårt område.
- Styrke næringsjefens posisjon i kommunen - Effektivisere samarbeidet i Grenland (kommunesamarbeidet når det gjelder næring).
Gratis parkering i hele kommunen, og ingen bomstasjoner
GKI må legges ned. Organisasjonen har blitt en gjøkunge som ødelegger konkurransen i Grenland. Vi flytter i år til Larvik. Ved innkjøp av kompetanse MÅ det være kompetente mennesker som vurderer tilbud og tildeler.
Som energibedrift ønsker vi enda mer fokus på å tilrettelegge enda mer miljøviktige energiløsninger. Dette gjelder utvikling av fjernvarme. Ta i bruk gass til erstatning for olje der fjernvarme ikke er tilgjengelig og utvikle nye transportløsninger.
- Bedre veg til/fra regionen (E18 og Siljan) - Bedre profilering av regionen i riks- og lokalmedia
Bedre parkeringsmuligheter - flere langtidsplasser 3 timers. Parkeringshus. Gratis parkering i sentrumsgater. Flere boliger i sentrum. Ren og ryddig by - hyggelig by - blomster. Positiv omtale av byen.

<ul style="list-style-type: none"> - Kommunen bør kjøpe mest mulig fra lokale leverandører - Næringsavdelingen i kommunen bør bidra med støtte kompetansemessig og ved garantiordninger for bedrifter som ønsker relokalisering
<ul style="list-style-type: none"> - Mer kunnskap om kulturnæring og småbedrifter - Stipend etc til kompetansetiltak for småbedrifter - Opplæring inne økonomi, tilbud for kulturnæring/småbedrifter - Kommunen som tilrettelegger og oppdragsgiver ved innkjøp av tjenester/produkter og markedsføre via sine kanaler - kan brukes!
Oppretthold flyplass på Geiteryggen + jernbane til Oslo på 1,5 time
For mitt vedkommende er bo og fritidsorienterte elementer viktigst og det inkluderer kostnader/avgifter/infrastruktur
Driver en næring som ikke kommunen virker interessert i, men som befolkningen vil ha. Driver ikke produksjon av varer, men tjenester som det er lite av i området. Ser at andre sliter mer enn meg, så jeg er egentlig fornøyd.
Ja at kommunene må være mer interessert i små bedrifter i region og støtte grunderne mer. Blant annet bruke de produkter og tjenester som disse bedrifter kommer opp med i stedet for å være negativ.
Kommunen må øke kompetansen om alle typer næringsliv i kommunen.
Bedre og grunnleggende forståelse for hvor viktig private små og mellomstore bedrifter er for et lokalsamfunn. Klare kommunale visjoner og målsettinger som kommuniseres på en offensiv og entydig måte overfor politikere og lokalbefolkning. Kommunen fremstår som tullete med forslag om avslått vegbelysning for å spare 300 000 kroner per år. Undermåls! Skoledebatten er rotete og lite gjennomtenkt. Og sist men ikke minst. NÆRINGSLIVET HAR IKKE BRUK FOR CONTAINER HAVN I GRENLAND. (Det er kun havnestyret som har bruk for en slik havn.) Larvik bygger ut en fantastisk havn som er mer enn nok for begge fylker. Dette ødelegger troen på at kommunen selv tror på at et attraktivt bomiljø tiltrekker seg kompetente resurs personer. Også bru over Eidangerfjorden da. Hvor dum går det egentlig an å bli? Er målet å skremme vekk flest mulig resurs personer fra området?
Bedre arena for samarbeid mellom kommune og næringsliv. Vi har gjennom Grenland Minilager startet et helt nytt konsept i Grenland som også kommunene burde kunne nyte godt av. Tar gjerne imot besøk for å vise frem konseptet og diskutere hvordan vi kan skape en best mulig grobunn for dette.

<p>Kommunen burde legge mer til rette for små og mellomstore bedrifter. Restauranter og andre servicebedrifter i byen sliter, lett å se på regnskapstallene. Kommunen bør legge mer til rette ved å bidra økonomisk i bedrifters etableringsfase, legge til rette for handel og næringsutvikling. Se bare på gjennomtrekk av butikker i storgata i Porsgrunn, hvorfor funker det ikke å få til en levende by= hva må til?</p> <p>Kommunen må ta vare på grundere/ildsjeler slik at spesialforretninger og andre småbedrifter kan bestå. Det er byutvikling og en by i utvikling med en levende bykjerne er det som trekker til seg nye folk!! Ta næringsutvikling på alvor og når det gjelder Porsgrunn bør de begynne å innse at næring ikke alltid er lik Herøya. Vi små bør bli tatt alvorlig.</p>
<p>Som utøvende kunstner er jeg avhengig av et sted å utøve kunsten min på. Det har jeg ikke i dag.</p>
<p>Det er viktig at små og mellomstore bedrifter får en oppstartsstøtte, noe som mangler fullstendig i min kommune. Uten andre støttespillere ville det være fullstendig umulig å starte opp en liten bedrift som min med mindre man tok opp større lån.</p>
<p>Kommunale instanser må svare på henvendelser, følge lov om offentlighet i forvaltningen!</p>
<p>Bussen bort fra Storgata!!!</p>
<p>Utvikle attraktive boligtomter - næringstomter. Veistandard MÅ heves. Kommunikasjon mellom kommunen og næringsdrivende generelt.</p>
<p>Fjern politikersyre/innflytelsen i Vekst i Grenland. Om det ikke er mulig å fjerne parasittene så bytt navn til: Kultur og annet tull i Grenland.</p>
<p>Felles ViG næringsoversikt og portal. Holdningsendring til hva som er næringsvirksomhet. Holdningsendring til det å ta initiativ. Legg ned PD eller gjør noe med den redaksjonelle linjen. Småindustri er bra! Innvandrere bra! Felles satsing mot sentrale myndigheter fremfor lokal maktkamp mellom byer og miljøer La nyinnflyttede få en sjanse, da alt for mye er preget av gammel grums og gamle venner Gjør noe med Mattilsynet og sentrale offentlige enheter plassert også i andre fylker som er hovedårsaken til dårlige bedrifter i Porsgrunn. Slutt å klag eller tilpass ikke spørreskjema som her for/imot kommuneansatte som er flinke. Høyskolemiljø må åpne seg mot og med bedrifter</p>
<p>Oppsøkende dialog fra kommunens side. Syntes de kommunale tjenestene blir bedre og bedre dag for dag =o) og f. eks karttjenesten på nett er blitt imponerende</p>

bra! Men de kan bli bedre til å melde i fra når "oppdateringer" skjer.

Jeg er en liten endamesbedrift som har en smal brukergruppe: De som syr lappeteknikk. Mye av det som spørres etter her føler jeg er lite relevant for min bedrift. Jeg Quilter/vatterer lappetepper for andre og mottar oppdrag fra hele Norge. Har litt salg av varer ved siden av. Så dere får vurdere hvor vidt mine svar skal med i denne undersøkelsen. Jeg har lite å gjøre med kommunen da jeg har bedriften min hjemme i hybelen vår.

Svært viktig for [navn på bedrift] å tiltrekke seg dyktige medarbeidere. Viktig å fortsette arbeidet med å få kompetanse tilbake til regionen.

Vedlegg 2

Spørreskjema

Til

Navn

Adresse

Postnummer

Dato:

6.4.2010

Bedriftsundersøkelse: Er din kommune næringsvennlig?

Telemarksforsking har fått i oppdrag fra Porsgrunn og Bamble kommune å undersøke næringslivets tilfredshet med å være lokalisert i disse kommunene. Næringslivets vurderinger vil være et viktig innspill til hva disse kommunene skal satse på de neste årene.

I den forbindelse har vi sendt ut spørreskjema bedrifter i Porsgrunn og Bamble, for å spørre om hvilke forhold som er viktigst for bedriftene og hvordan de er tilfreds med de ulike forholdene.

Jeg håper at du har tid til å fylle ut dette skjemaet og returnere det i vedlagte svarkonvolutt. Det er frivillig å delta i undersøkelsen, men det er viktig for oss at flest mulig svarer, slik at vi får frem et representativt utvalg fra næringslivet.

Svarene vil bli analysert av forskere ved Telemarksforsking, og opplysningene vil bli behandlet konfidensielt. I publiseringen eller annen rapportering vil det ikke være mulig å identifisere enkeltpersoner eller enkeltbedrifter. Har du spørsmål om undersøkelsen kan du kontakte Hanna Storm på storm@tmforsk.no eller telefon 979 56 230.

Med vennlig hilsen

Hanna Storm

Forsker, Telemarksforsking

Nr

1: Betydningen av og tilfredshet med generelle lokaliseringsfaktorer

Vi ønsker å få din vurdering av hvor viktig du mener ulike forhold har for din bedrift, og hvor fornøyd du er med de samme forholdene i din kommune. Vi ber deg vurdere dette på en skala fra 0 til 6 der 0 er helt uviktig eller helt misfornøyd, mens 6 er mest viktig eller mest fornøyd.

	Hvilken <i>betydning</i> har dette forholdet for din bedrift?							Hvor <i>fornøyd</i> er du med dette forholdet i din kommune?						
	0	1	2	3	4	5	6	0	1	2	3	4	5	6
Tilgang til kvalifisert arbeidskraft	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til samarbeidende bedrifter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til kunder/marked	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til leverandører	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang til spesialiserte rådgivningstjenester/FoU-miljø	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Attraktivitet som bosted	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stimulerende næringsmiljø	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang til lånekapital fra finansinstitusjoner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang til kapital fra private investorer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang til kapital gjennom offentlige tilskudd og lån	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leiepriser på næringslokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgang til varer og tjenester som bedriften har behov for	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Positiv profilering av kommunen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. Betydningen av tilfredshet med infrastruktur

	Hvilken <i>betydning</i> har dette forholdet for din bedrift?							Hvor <i>fornøyd</i> er du med dette forholdet i din kommune?						
	0	1	2	3	4	5	6	0	1	2	3	4	5	6
Vegstandard	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Havnetilknytning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jernbane	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Flyplass	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buss	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bredbåndstilknytning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgjengelige næringsarealer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til universitet eller høyskole	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Transportstandard for varetransporter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nærhet til sykehus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Videregående skoler	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Strømpriser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. Betydning av og tilfredshet med kommunale tjenester

	Hvilken <i>betydning</i> har dette forholdet for din bedrift?							Hvor <i>fornøyd</i> er du med dette forholdet i din kommune?						
	0	1	2	3	4	5	6	0	1	2	3	4	5	6
Tilgjengelige boligtomter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fritidstilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturtilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Legetilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Barnehagetilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunale avgifter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eiendomsskatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behandling av reguleringsplaner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Behandling av byggesøknader	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Generelt servicenivå i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Servicenivå i teknisk etat i kommunen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Kommunalt næringsarbeid

	Hvilken <i>betydning</i> har dette forholdet for din bedrift?							Hvor <i>fornøyd</i> er du med dette forholdet i din kommune?						
	0	1	2	3	4	5	6	0	1	2	3	4	5	6
God forståelse for bedriftenes situasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å drive lobbyvirksomhet overfor sentrale myndigheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Faglig kompetanse i næringsapparatet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til nettverksbygging mellom politikere og næringslivet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til nettverksbygging mellom bedrifter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å arbeide for gode rammebetingelser	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å bistå økonomisk ved utviklingstiltak	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Positiv profilering og markedsføring av kommunen/regionen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å få til samarbeid mellom kommunene i regionen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Alt i alt hvor godt vil du si at stedet hvor bedriften er lokalisert tilfredsstillende lokaliseringskrav virksomheten har?

	Meget bra	Bra	Middels	Dårlig	Svært dårlig
Din vurdering	☐	☐	☐	☐	☐

Vil du anbefale andre bedrifter å lokalisere seg i kommunen?

	Ja, i stor grad	Ja, til en viss grad	Verken enten eller	Nei, i liten grad	Nei, ikke i det hele tatt	Vet ikke
Din vurdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du vært i kontakt med noen av kommunens følgende servicefunksjoner?

	Ja	Nei
Kommunens servicetorg	☐	☐
Kommunens tekniske etat	☐	☐
Kommunens næringssjef eller næringskonsulent	☐	☐
Andre:		

Vurderer du kommunen som en støttende faktor for utviklingen av din bedrift?

	Ja, i stor grad	Ja, til en viss grad	Verken enten eller	Nei, i liten grad	Nei, ikke i det hele tatt	Vet ikke
Din vurdering	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du kommentarer og forslag til hvordan de lokale betingelsene for din bedrift kan bli bedre?